

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Optimalizace finančních toků firmy
Cash flow optimization of the company

Student: Josef Sládek
Vedoucí bakalářské práce: prof. Ing. Jan Široký, CSc.

Šumperk 2010

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Ing. Josef Sládek**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 01 Veřejná ekonomika a správa
Téma: Optimalizace finančních toků firmy
Cash Flow Optimalization of the Company

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Firemní daně v daňové soustavě ČR
3. Finanční analýza firmy a jejich daňových povinností
4. Vliv hospodaření firmy na příjmy veřejných rozpočtů
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KOVANICOVÁ, D. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 12. vyd. Praha: Polygon, 2002. 476 s. ISBN 80-7273-066-5.

MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2009*. 17. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 216 s. ISBN 978-80-247-2803-2.

VANČUROVÁ, A.; LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2008 aneb učebnice daňového práva*. Praha: VOX, 2008. 319 s. ISBN 978-80-86324-72-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Jan Šíroky, CSc.**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 07.05.2010

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci vypracoval samostatně, s použitím uvedené literatury.

Datum odevzdání bakalářské práce: 7. 5. 2010

Handwritten signature in blue ink, appearing to read "Josef Hladík".

.....
jméno a příjmení studenta

OBSAH

1	Úvod.....	5
2	Finanční analýza a firemní daně v daňové soustavě ČR.....	7
2.1	Vývoj finanční analýzy.....	7
2.2	Externí a interní finanční analýza.....	7
2.3	Finanční zdraví a finanční tíseň podniku.....	9
2.4	Zdroje vstupních informací pro finanční analýzu.....	10
2.5	Omezení vypovídací schopnosti účetních informací.....	11
2.6	Základní metody a nástroje finanční analýzy.....	13
2.7	Analýza finanční situace pomocí poměrových ukazatelů.....	16
2.7.1	Ukazatele zadluženosti.....	17
2.7.2	Ukazatele platební schopnosti.....	21
2.7.3	Ukazatele aktivity.....	24
2.7.4	Ukazatele rentability.....	26
2.8	Daňová soustava ČR.....	28
2.8.1	Nepřímé daně.....	29
2.8.2	Přímé daně.....	33
3	Finanční analýza firmy.....	40
3.1	Charakteristika podniku LIGNA a.s.	40
3.2	Horizontální a vertikální analýza.....	42
3.2.1	Horizontální a vertikální analýza Výkazu zisku a ztrát.....	42
3.2.2	Horizontální a vertikální analýza Rozvahy.....	45
3.3	Analýza finanční situace pomocí poměrových ukazatelů.....	49
3.3.1	Ukazatele zadluženosti.....	49
3.3.2	Ukazatele platební schopnosti.....	52
3.3.3	Ukazatele rentability.....	53
3.3.4	Ukazatele aktivity.....	54
4	Vliv hospodaření společnosti LIGNA a.s. na příjmy veřejných rozpočtů.....	55
4.1	Sociální pojištění.....	55
4.2	Selektivní daně ze spotřeby.....	58
4.3	Ostatní daně a poplatky.....	58
4.4	DPH Neuplatněná.....	58
4.5	Daň z nemovitosti.....	59
4.6	Daň z příjmů právnických osob.....	59
5	Závěr.....	61
	Použitá literatura.....	62
	Seznam zkratk.....	63
	Přílohy.....	

1 Úvod

Za uplynulé století prošla česká i světová ekonomika řadou významných, či méně významných změn. Za téměř největší změnu lze považovat přechod z totalitního režimu k režimu demokratickému, který byl zejména charakterizován přechodem z direktivně a centrálně řízené ekonomiky k ekonomice tržní. Tato skutečnost znamenala zcela zásadní změnu v řízení téměř každého podniku. Objektem pozornosti se tedy zcela právem staly přístupy, které byly v téměř čtyřicetiletém totalitním režimu opomíjeny. Byly to zejména přístupy finančního řízení, které byly ekonomy aplikovány k dosažení vytyčených cílů, kterými se staly zejména maximalizace tržní hodnoty podniku, finanční stabilita a zajištění likvidity podniku. Tyto cíle mohly být samozřejmě aplikovány až po úspěšném pochopení pojmů spojených s finančním řízením a následné metodické aplikaci.

Veškeré finanční řízení podniku musí být podloženo finanční analýzou, která hodnotí hospodaření podniku v minulých letech a na které je velmi závislá budoucí politika celého podniku, která zahrnuje zejména majetkovou, investiční a cenovou část. Za hlavní úkol finanční analýzy je považováno poskytování informací o tzv. finančním zdraví podniku. Je zcela oprávněné, že takové analýzy mohou provádět pouze lidé nejpovolanější, kteří udávají rytmus celému podniku a to jsou zejména finanční manažeři v kombinaci vrcholovým managementem.

Postupným dosahováním výše vytyčených cílů dochází ke změnám zejména ve výnosech a nákladech podniků, které jsou úzce spjaté s následnou daňovou povinností vyplývající z výsledku hospodaření. Finanční analýza je hlavním zdrojem pro finanční plánování a finanční rozhodování, které je aplikováno i s ohledem na daňový systém, kterému podléhá každý subjekt podnikající na území České republiky. Jsou to zejména daně přímé, ale částečně i daně nepřímé, které zatěžují podniky, a proto jsou různé snahy o plánování s ohledem na jejich optimalizaci.

Cílem této práce je poukázat na skutečnost, jak velký vliv má relativně malý podnik, kterým je společnost Ligna a.s. na příjem do veřejného rozpočtu, zhodnocení ekonomického vývoje společnosti Ligna a.s. pomocí metod finanční analýzy a zejména posouzení daňové povinnosti vzniklé v průběhu analyzovaných let. Dále vysvětlit vlivy, které ovlivnily pozitivně či negativně vzniklou daňovou povinnost.

Cílem bakalářské práce není pouze charakteristika finanční analýzy sledovaných let, ale zhodnocení finanční situace obchodní společnosti Ligna a.s. z poskytnutých finančních výkazů

a zhodnocení podílu daňové povinnosti jako zdroje financí pro státní rozpočet, případně rozpočty krajů a obcí v jednotlivých analyzovaných letech.

Dále je cílem práce vyhodnotit vliv v té době právě probíhající restrukturalizace společnosti Ligna a.s. na změnu daňových povinností v jednotlivých analyzovaných letech, jako zdroje příjmů státního rozpočtu, případně rozpočtů krajů a obcí.

První část vlastní práce byla řešena metodou analýzy jednotlivých finančních ukazatelů finanční analýzy.

Druhá část práce byla řešena metodou komparace daňových povinností v jednotlivých hodnocených letech. Tato metoda se uplatňuje tam, kde je nutno zkoumané jevy vzájemně porovnat a najít společné, či rozdílné prvky.

Tato práce vychází z legislativy platné ke dni 31.12.2009.

2 Finanční analýza a firemní daně v daňové soustavě ČR

2.1 Vývoj finanční analýzy

Historické kořeny finanční analýzy sahají až do doby pevně spjaté s počátkem samotných peněz. Metody a techniky byly poplatné době ve které fungovaly a byly ovlivněny zejména úrovní technických pomůcek, které byly k dispozici. V průběhu doby docházelo ke změnám struktur a úrovně prováděných finančních analýz, jejich principy a důvody však zůstaly stále stejné nebo velmi podobné.

Kolébkou moderních metod finanční analýzy jsou Spojené státy americké, kde bylo také napsáno nejvíce teoretických prací k tomuto tématu a kde došla nejdál i praktická aplikace jednotlivých metod.

Z anglicky hovořících zemí pochází i vlastní pojem „finanční analýza“ (anglicky „financial analysis“), zatímco v kontinentální Evropě, resp. v německy mluvících zemích se spíše používal pojem tzv. „bilanční analýza“ (německy „Bilanzanalyse“). V posledních patnácti letech jednoznačně převažuje pojem a metody angloamerické finanční analýzy.

Postupem času se vymezilo chápání finanční analýzy ve smyslu rozboru finanční situace podniku, popřípadě celého odvětví či státu, ačkoliv si pod tímto pojmem lze představit rozbor jakékoliv ekonomické činnosti, ve které hrají rozhodující roli peníze a čas. Při tomto rozboru jsou využívány účetní a statistické informace z minulosti, na druhé straně se pracuje i se současnými tendencemi a v některých případech i s predikcemi. Finanční analýza interpretuje finanční informace při posouzení výkonnosti a perspektivy firmy, mj. i ve srovnání s jinými firmami a s odvětvovými průměry.

Původní chápání finanční analýzy vycházelo ze zobrazování rozdílů v účetních ukazatelích v absolutních, zejména peněžních hodnotách. Jako další vývojový krok bylo zavedeno zkoumání účetních výkazů jako informací pro hodnocení úvěruschopnosti podniků. Zejména v 30. letech, letech nazývaných lety světové hospodářské krize vstoupily do popředí otázky likvidity a přežití podniku. Později se obrátila pozornost také na rentabilitu a hospodárnost.

2.2 Externí a interní finanční analýza

Finanční analýzu lze rozdělit mj. do dvou oblastí:

- externí finanční analýza - vycházející z veřejně dostupných finančních a účetních informací,

- interní finanční analýza – při tomto druhu analýzy jsou analytikovi k dispozici veškeré údaje z informačního systému podniku, tzn. kromě informací z finančního účetnictví i údaje z manažerského a nákladového účetnictví, z podnikových kalkulací, podnikového plánu, statistiky apod.

Rozlišení těchto dvou úrovní finanční analýzy je klíčové pro dosažení cílů, které se mají pomocí analýzy dosáhnout.

Obecně je cílem finanční analýzy poznat finanční zdraví (anglicky financial health) podniku, identifikovat slabé stránky, které by mohly podniku v budoucnu způsobit problémy ať větší či menší a naopak zjistit jeho silné stránky, o které by mohl v budoucnu opírat svoji činnost.

Postup, jakým lze tohoto cíle dosáhnout, lze charakterizovat jako:

- zobrazení uplynulého vývoje finanční situace a finančního hospodaření podniku,
- určení příčin jejich zlepšení či zhoršení,
- volba nejvhodnějších směrů dalšího vývoje činnosti a usměrňování finanční situace podniku.

Ne ve všech případech lze dosáhnout naplnění všech výše uvedených cílů. Rozhodující je, kdo a za jakým účelem analýzu provádí. Externí analytik má zpravidla jiné ambice a kompetence, než analytik interní. Externí analytik se zabývá analýzou např. proto, aby na jejím základě stanovil bonitu firmy pro potenciální investory – pak je jejím výsledkem a současně závěrem investiční doporučení. Je-li tímto externím analytikem banka, bude se především zajímat o to, zda je firma likvidní a solventní a bude-li schopna splácet přijaté úvěry. Dalšími externími analytiky mohou být např. držitelé dluhopisů, burzovní makléři, konkurenční firmy, stát a jeho orgány.

Interní analytik taktéž zkoumá nejaktuálnější informace a snaží se popsat stav, ve kterém se jeho firma nachází v současné době. Kromě toho se snaží určit i příčiny, proč došlo ke zlepšení nebo zhoršení finančního zdraví podniku. Za finanční řízení firmy a stav jejího finančního zdraví zodpovídá její management a proto součástí finanční analýzy jsou i návrhy a postupy k „lčení a vylčení“ firmy. Pokud finanční analýzu provádí sám management, je logické, že se z jejích výsledků poučí a bude v budoucnu v řídicí činnosti postupovat tak, aby neduhů firmy v příslušných oblastech odstranil. Dalším důvodem může být např. ověření si, zdali si podnik může dovolit přijetí úvěru na plánovanou expanzi ve výrobě a prodeji, zejména z hlediska dodatečných finančních nákladů spojených s úvěrem.

Jak externí, tak i interní analytik používají ve své činnosti v podstatě obdobné nástroje a techniky.

2.3 Finanční zdraví a finanční tíseň podniku

Všechny podniky se snaží jednak za všech okolností přežít a jednak maximalizovat rozdíl mezi svými výnosy a náklady.

Pokud v podniku dochází k nepříznivému vývoji peněžních toků, může být ohrožena jeho samotná existence. O finančně zdravém podniku lze mluvit tehdy, když nemá problémy se svou platební schopností – schopností včas uhrazovat splatné závazky. Důležitou podmínkou je, aby tato schopnost uhrazovat splatné závazky byla zachována i v budoucnu – musí se tedy jednat o perspektivu dlouhodobé likvidity. Dlouhodobou likviditu významně ovlivňuje poměr mezi cizími a vlastními zdroji v celkové finanční struktuře podniku. Menší podíl cizích zdrojů znamená menší zatížení fixními platbami (úroky, leasingové splátky apod.) a zakládá menší zranitelnost podniku při výkyvech hospodářského výsledku směrem dolů. Tuto zásadu však nelze absolutizovat, protože je potřeba při rozhodování o poměru vlastních a cizích zdrojů přihlídnout i k „nákladům“ na tyto zdroje (v současnosti i budoucnosti). V praxi se bude ve většině případů tedy jednat spíše o optimální poměr mezi těmito zdroji.

Dlouhodobá likvidita je však pouze jednou z podmínek finančního zdraví. Aby podniku investor svěřil svůj kapitál, musí mít vysokou míru jistoty, že tento podnik dokáže jeho kapitál svou činností zhodnotit, tj. že dokáže vytvářet svým podnikáním dostatečný přebytek výnosů nad náklady – zisk. Čím větší je výnosnost (rentabilita) kapitálu vloženého do podnikání, tím pevnější je finanční zdraví podniku.

Finanční zdraví podniku je tedy v zásadě ovlivňováno likviditou a rentabilitou podniku.

Protipólem finančního zdraví je tzv. „finanční tíseň“, která nastává v případě, že podnik má příliš velké problémy s likviditou, že je nelze vyřešit bez výrazných změn v činnosti podniku a ve způsobu jeho financování.

Mezi finančním zdravím a finanční tísní existují v praktickém použití jisté přechodové fáze: podnik je ziskový, ale má problémy s likviditou (zejména fáze růstu podniku) - tento jev je velmi častý v českých podnicích, nebo podnik není ziskový a vykazuje účetní ztrátu, ale likvidita podniku není bezprostředně ohrožena.

2.4 Zdroje vstupních informací pro finanční analýzu

Kvalitní podklady jsou základem dobré finanční analýzy. Sebelepší metoda nebo technika analýzy nemůže poskytnout ze špatných podkladů hodnotné výsledky. Veřejně dostupnými zdroji informací jsou zejména účetní výkazy, výroční zprávy firem, prospekty cenných papírů, zprávy auditorů apod.

Účetní výkazy zachycují pohyb podnikových financí ve všech jejich podobách a ve všech fázích podnikové činnosti. Jsou výchozím a základním zdrojem informací pro finanční analýzu pro všechny zainteresované subjekty uvnitř i vně podniku – pro podnikový management, věřitele, investory, analytiky kapitálových trhů aj. Nutnou podmínkou je, aby tyto výkazy věrně odrážely skutečnou situaci podniku.

Z hlediska toho na kolik konkrétní účetní výkazy podléhají jednotné metodice, můžeme tyto výkazy rozdělit do dvou skupin:

- Výkazy finančního účetnictví – lze je označit i jako výkazy externí, protože poskytují informace zejména externím uživatelům. Podávají přehled o stavu a struktuře majetku, o zdrojích jeho krytí, o tvorbě a užití hospodářského výsledku a o pohybu peněžních toků.
- Výkazy vnitropodnikového účetnictví – nepodléhají žádné jednotné metodické úpravě a každý podnik si je vytváří podle svých vlastních představ a potřeb. Patří sem zejména všechny výkazy zobrazující čerpání podnikových nákladů v nejrůznějším členění (druhovému, účelovému, kapacitnímu, kalkulačnímu atd.), výkazy o spotřebě nákladů na jednotlivé druhy výrobků nebo v jednotlivých nákladových střediscích apod.

Z pohledu dostupnosti jsou veřejně dostupnými informacemi výkazy finančního účetnictví. Výkazy vnitropodnikového účetnictví jsou interními doklady podniku a ve většině případů mají velice důvěrný charakter.

Výkazy finančního účetnictví jsou rozhodující součástí účetní uzávěrky, kterou tvoří:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztrát,
- příloha k účetní uzávěrce.

Obsah účetní uzávěrky a detailní členění jednotlivých položek výkazů je v poslední době předmětem pravidelných změn, jejichž cílem je maximální kompatibilita se systémem založeným v EU. Podniky, které mají povinnost ověření účetní uzávěrky auditorem, jsou zároveň povinny zpracovat výroční zprávu a zveřejnit některé údaje z účetní uzávěrky v Obchodním věstníku. Tyto publikované údaje, které jsou leckdy jediným snadno dostupným zdrojem informací pro externí analytiky, však mají omezenou vypovídací

schopnost, protože zde některé potřebné údaje chybí (daň z příjmu není informace k detailní struktuře finančních nákladů apod.).

Z dalších možných zdrojů pro externí analytiku jsou Výroční zpráva a Prospekt cenných papírů. Výroční zpráva slouží k informaci vlastníkům podniku i ostatních externích uživatelů účetních informací (investoři, věřitelé, banky, dodavatelé, odběratelé, burzy) o finanční pozici a výsledcích hospodaření podniku. Výroční zpráva se na rozdíl od účetní uzávěrky orientované výhradně na minulost zabývá z části i budoucí perspektivou podniku, i když neprozrazuje detaily podnikatelských záměrů. Prospekty cenných papírů se týkají pouze těch subjektů, které mají své akcie, dluhopisy nebo podílové listy obchodovány na Burze cenných papírů v Praze. Obsahem tohoto dokumentu jsou zejména informace o emitentovi, který příslušný cenný papír vydal a o celé řadě aspektů jeho podnikání.

2.5 Omezení vypovídací schopnosti účetních informací

Účetní výkazy jsou nepostradatelným základním podkladem pro finanční analýzu. Než se však začne s těmito výkazy pracovat, musí se přesně znát metodika výpočtu jednotlivých položek výkazů. Nelze pouze mechanicky spočítat podle daného algoritmu poměrové ukazatele a přitom nevědět, co se za příslušnými čísly skrývá. Takový postup by mohl vést k nepřesné interpretaci výsledků, k chybným závěrům a v případě interní analýzy by mohl vést i k chybným rozhodnutím managementu.

Účetní výkazy mají samy o sobě své slabiny, které jsou dány jejich konstrukcí a užívanými účetními postupy.

Rozvaha a omezení vypovídací schopnosti údajů:

- Údaje v rozvaze neodrážejí přesně aktuální hodnotu aktiv a pasiv. Účetní metodika ve většině zemí používá jako základ pro oceňování aktiv historickou hodnotu, tj. původní pořizovací cenu, která ve většině případů (zejména z důvodů velkého stáří dlouhodobého hmotného majetku) nezobrazuje zcela přesně současnou hodnotu aktiv a pasiv. Nic na tom nemění ani fakt, že hodnota aktiv je pravidelně snižována o odpisy, protože odpisy a metody odpisování jsou více či méně umělou aproximací skutečného procesu stárnutí aktiva. To se projeví zejména v případě, když podnik používá z daňových důvodů metody zrychleného odpisování. Technická a ekonomická doba životnosti aktiva se od sebe často výrazně liší.

Oběžná aktiva (zásoby, pohledávky) mohou být nadhodnocena či podhodnocena v důsledku nevytváření opravných položek ve správné výši. Důsledkem je pak zkreslená výše ukazatelů likvidity.

- Účetní postupy znají pouze snižování hodnoty aktiv cestou postupného odepisování, téměř nikde se však nezohledňuje „zhodnocování“ aktiv (pozemky, doly, umělecká díla apod.).
- Účetní postupy si neví rady s oceněním některých položek (lidské zdroje, kvalifikace zaměstnanců, kvalita managementu, pozice na trhu), které jsou minimálně stejně tak důležité, jako aktiva hmotná.

Výkaz zisku a ztrát a omezení vypovídací schopnosti údajů

- Základní filosofie výkazu zisku a ztrát spočívá ve snaze změřit výsledek hospodaření podniku za určité sledované období na bázi zachycení souvislosti mezi výnosy podniku dosaženými v tomto období a náklady spojenými s vytvářením těchto výnosů. Tento výkaz je sestaven na tzv. aktuální¹⁾ bázi, nikoliv na bázi hotovosti.
- Oceňování hodnoty podniku je založeno v podstatě na budoucích peněžních tocích. Výkaz zisku a ztrát se naproti tomu koncentruje na stanovení účetního hospodářského výsledku a ještě k tomu orientovaného na minulé období. Čistý zisk vykázaný v tomto výkazu není roven čisté hotovosti vytvořené podnikem ve sledovaném období.
- Tento výkaz pracuje s pojmy výnosů a nákladů, nikoliv s příjmy a výdaji. Ne každému výnosu odpovídá faktický příjem hotovosti, ne každý náklad zahrnutý ve výkazu je hotovostním výdajem (např. odpisy).
- Dosavadní podniková praxe směřuje spíše k přizpůsobení svého účetnictví daňovým požadavkům, zejména v oblasti odepisování dlouhodobého investičního majetku převažuje trend ztotožňovat systém účetních a daňových odpisů. V odpisových plánech tak není v délce odepisování zohledněna skutečná délka využívání daného aktiva. V praxi pak dochází k tomu, že určitá aktiva jsou ještě v rozvaze a odepisují se, ačkoliv jsou ve skutečnosti již technicky (či morálně) nevyužitelné a obráceně.
- Je nutno počítat i s tím, že podniky se snaží vylepšit si daňový základ použitím povolených účetních postupů. Zrovna tak se snaží z různých důvodů předcházet nežádoucí – vysoké či nízké – úrovni hospodářského výsledku¹⁾. Finanční analytik odkázaný na účetní

---

¹⁾ Při aktuálním účetním základu jsou výsledky transakcí a jiných událostí rozeznány v okamžiku, kdy k nim dojde (nikoliv když jsou peníze nebo jejich ekvivalenty obdrženy nebo vydány) a jsou zaznamenány v účetních knihách a vykázaný ve finančních výkazech v obdobích, ke kterému se vztahují.

¹⁾ V angličtině se pro to dokonce již zabydlel výraz „creative accounting“ – tvořivé účetnictví.

výkazy jako na jediný dostupný zdroj informací musí s těmito snahami počítat a snažit se interpretovat publikované účetní informace s přihlédnutím k těmto „tvořivým“ deformacím.

Z výše uvedených omezení jednoznačně vyplývá, že pro potřeby finanční analýzy je úprava vstupních údajů přebíraných z účetních výkazů nezbytná, jinak téměř nemá smysl ji pro potřeby podniku finanční analýzu provádět. Účetní výkazy jsou pro finanční analýzu nepostradatelné, avšak vypočtené výsledky finanční analýzy musí být doprovozeny detailním popisem používaných účetních postupů v daném podniku a z toho i možných vyplývajících zkreslení vypočtených hodnot ukazatelů a jejich vypovídací schopnosti.

2.6 Základní metody a nástroje finanční analýzy

Ze studia dostupné literatury o finanční analýze vyplývá, že v této oblasti panuje v používané terminologii určitá nejednotnost. Zatímco celá řada aspektů finančního účetnictví, které je základním zdrojem informací pro finanční analýzu, je již upravena mezinárodními účetními standardy nebo direktivami EU, tak problematika finanční analýzy zůstává prozatím stranou procesu tvorby norem a standardizace. V praxi to vede k tomu, že celá řada autorů používá stejné pojmy s různým obsahem anebo naopak různé pojmy se stejným obsahem. Tato nejednotnost se týká i klasifikace základních pojmů a metod finanční analýzy.

Metody finanční analýzy je možno rozdělit z různých pohledů. V souvislosti s metodami finanční analýzy se často setkáváme s jejich základním dělením na:

- fundamentální finanční analýzu,
- technickou finanční analýzu.

„**Fundamentální finanční analýza** se soustřeďuje na vyhodnocování spíše kvalitativních údajů podniku, přičemž základní metodou analýzy je odborný odhad založený na hlubokých empirických i teoretických zkušenostech analytika. Informace kvantitativní povahy se do analýzy zahrnují, zpravidla se však nezpracovávají pomocí algoritmizovaného matematického aparátu“. (Živělová, 1998)

„**Technická finanční analýza** se rozumí kvantitativní zpracování ekonomických dat s použitím matematických, matematicko-statistických a dalších algoritmizovaných metod, přičemž výsledky zpracování jsou opět kvantitativně, ale i kvalitativně vyhodnocovány“. (Mrkvička, 1997)

Ve finančních analýzách podniků jsou využívány zejména metody a nástroje technické finanční analýzy, které jsou dále členěny z různých hledisek, např.:

- podle způsobů srovnání hodnot ukazatelů je možno členit metody finanční analýzy na :

- prostorovou analýzu,
- trendovou analýzu,
- srovnání s plánem (rozpočtem),
- srovnání s odhadem experta,
- podle používaných matematických postupů lze členit metody na:
  - elementární metody finanční analýzy,
  - vyšší matematicko-statistické metody,
- podle používaných ukazatelů a způsobů jejich interpretace na:
  - horizontální analýzu,
  - vertikální analýzu,
  - analýzu finanční situace pomocí poměrových ukazatelů,
  - analýzu finanční situace pomocí pyramidového rozkladu ukazatelů,
  - analýzu finanční situace pomocí modelů predikce finanční tísně podniku.

Horizontální analýza (též analýza „po řádcích“)

Zabývá se porovnáváním změn položek jednotlivých výkazů v časové posloupnosti. Přitom lze z těchto změn odvozovat i pravděpodobný vývoj příslušných ukazatelů v budoucnosti. Je však potřeba postupovat s velkou opatrností, protože záleží na tom, zda se podnik v budoucím vývoji chovat stejně jako v minulosti. K dosažení dostatečné vypovídací schopnosti je však zapotřebí:

- Mít dostatečně dlouhou časovou řadu (dvě a více období),
- Zajistit srovnatelnost údajů v časové řadě,
- Pokud možno vyloučit z údajů všechny náhodné vlivy, které na vývoj určité položky nějakým způsobem působily,
- Při odhadech budoucího vývoje je potřeba do analýzy zahrnout objektivně předpokládané změny (např. míra inflace, změna cenové hladiny apod.).

Procentní změny jednotlivých položek vycházejí z absolutních změn, zjištěných jako rozdíl dvou hodnot v čase, které ilustruje vzorec 2.1:

$$\text{absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1} \quad t = \text{příslušný rok} \quad (2.1)$$

$$\text{procentní změna} = \frac{\text{absolutní změně}}{\text{ukazatel}_{t-1}} * 100 \quad (2.2)$$

Výstupy z horizontální analýzy lze vyjádřit i ve formě bazických a řetězových indexů. Bazické indexy porovnávají hodnoty určitého ukazatele v jednotlivých obdobích s hodnotou téhož ukazatele ve zvoleném stále stejném období, které je zvoleno za základní (výchozí) srovnání. Řetězové indexy srovnávají hodnoty určitého ukazatele v jednotlivých obdobích s hodnotou téhož ukazatele v předcházejícím období.

Vertikální (procentní, strukturální) analýza

Tato metoda spočívá ve vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu k jediné zvolené základně položené jako 100%. Užívá se pro vyjádření struktury aktiv a pasiv a pro rozbor výkazu zisku a ztrát. Pro rozbor rozvahy se používá jako základ výše aktiv, resp. pasiv celkem, pro rozbor výkazu zisku a ztrát pak velikost celkového obrátu, tj. výnosy celkem. Její použití je výhodné pro srovnávání údajů v delším časovém horizontu.

Tato metoda může sloužit i jako určité vodítko pro plánovací činnost, zejména tehdy, pokud se procentní analýzou zjistí určitá stabilita procentních podílů některých položek na celkových aktivech, resp. pasivech. Dále je použitelná i pro srovnávání podniku s jinými podniky v daném oboru. Její nevýhodou je změna základny pro výpočet procentních podílů v jednotlivých letech a to, že pouze změny konstatuje, neukazuje však jejich příčiny.

Analýza finanční situace pomocí poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele jsou nejoblíbenější a také nejrozšířenější metodou finanční analýzy, neboť umožňují získat rychlý a nenákladný obraz o základních finančních charakteristikách podniku. Lze je sestavovat jako podílové, kdy dávají do poměru část celku a celek (např. poměr vlastního kapitálu k celkovému kapitálu), nebo jako vztahové, kdy dávají do poměru samostatné veličiny (např. poměr zisku k celkovým aktivům). Nevýhodou je nízká schopnost vysvětlovat jevy, resp. jejich příčiny. Vzhledem k tomu, že poměrové ukazatele se používají nejčastěji, jejich podrobnějšímu rozboru je věnována kapitola 2.7.

Analýza finanční situace pomocí pyramidového rozkladu ukazatelů

Jednotlivé poměrové ukazatele hodnotí stav podniku nebo jeho vývoj jediným číslem, měří tedy pouze jediný rys velmi složitého procesu. Ekonomický proces má ovšem velmi mnoho rozměrů a ukazatelů tedy může být velmi mnoho. Mezi ukazateli existují vzájemné závislosti. Z tohoto důvodu se k analyzování a hodnocení ekonomického procesu v podniku používá i soustav ukazatelů, které v jedné tabulce stručně a přehledně zachycují souvislosti mezi

výnosností a finanční stabilitou firmy. Oblíbené jsou pyramidové soustavy ukazatelů, které rozkládají ukazatele na vrcholu pyramidy do dalších dílčích ukazatelů pomocí multiplikativních (násobení, dělení) nebo aditivních (sčítání, odčítání) vazeb.

Hlavní význam této systémově pojaté soustavy ukazatelů spočívá ve snadné kvantifikaci dílčích činitelů a v poměrně přesném zobrazení skutečných vztahů v ekonomických procesech. Ve finančních analýzách bývá pyramidových soustav ukazatelů užíváno zejména pro zkoumání výnosnosti kapitálu vloženého do podniku.

2.7 Analýza finanční situace pomocí poměrových ukazatelů

Finanční poměrové ukazatele charakterizují vzájemný vztah mezi dvěma nebo více absolutními ukazateli pomocí jejich podílu. Nejčastěji vycházejí z účetních dat (rozvahy a výkazu zisku a ztrát). Údaje zjištěné z rozvahy mají charakter stavových ekonomických veličin (zachycují veličiny k určitému datu), zatímco údaje z výkazu zisku a ztrát charakterizují výsledky činnosti za určité období (jsou intervalovými veličinami, tokovými ukazateli). K přiblížení stavových ukazatelů k intervalovým se někdy doporučuje počítat je jako průměry, např. ze stavů k 1.1. a 31.12. nebo jako průměr měsíčních stavů.

Poměrové ukazatele jsou nejoblíbenější a také nejrozšířenější metodou finanční analýzy, neboť umožňují získat rychlý a nenákladný obraz o základních finančních charakteristikách podniku. Důvodem k jejich širokému používání je skutečnost, že:

- umožňují provádět analýzu časového vývoje finanční situace firmy (trendovou analýzu),
- jsou vhodným nástrojem pro porovnávání více podobných firem navzájem (komparativní analýza),
- mohou být používány jako vstupní údaje do matematických modelů umožňujících popsat závislost mezi jevy, klasifikovat stavy, prognózovat budoucí vývoj apod.

Nevýhodou je nízká schopnost vysvětlovat jevy.

Podle toho, o které oblasti finančního hospodaření podniku vypovídají, bývají poměrové ukazatele nejčastěji rozděleny do těchto skupin:

- ukazatele zadluženosti,
- ukazatele platební schopnosti,
- ukazatelé aktivity,
- ukazatele rentability (výnosnosti),
- ukazatele tržní hodnoty firmy.

V praxi je nejčastěji používaná metoda výpočtu ukazatelů z účetních výkazů ve zkráceném nebo úplném znění, tak jak jsou sestaveny dle metodiky platné ve finančním účetnictví. Pro účely finanční analýzy se tyto účetní výkazy zpravidla pro jednodušší identifikaci vstupů do jednotlivých ukazatelů určitým způsobem reklasifikují a agregují.

Některé konkrétní úpravy účetních výkazů pro potřeby analýzy, kterou jsem prováděl v podniku LIGNA a.s. jsou zmiňovány ve 3. kapitole. Mezi důvody těchto úprav patří i skutečnost, že v průběhu let 2005 až 2008 docházelo taktéž k dílčím metodickým změnám v účetnictví a navazujících výkazech a docházelo i ke změnám v řádcích účetních výkazů.

2.7.1 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti měří rozsah, v jakém je firma financována cizími zdroji. Hodnotí v podstatě finanční strukturu podniku. **Finanční struktura** je v podstatě poměrem vlastních a cizích zdrojů financování podniku. Naproti tomu pojem kapitálová struktura označuje kapitál, z něhož se financují stálá aktiva podniku a trvalá část jeho oběžných aktiv, představuje tedy strukturu dlouhodobého kapitálu podniku.

K hodnocení zadluženosti podniku je používáno několik ukazatelů odvozených z rozvahy a zobrazujících vzájemné vztahy mezi položkami závazků a vlastního kapitálu a zjišťuje se, v jakém rozsahu jsou aktiva podniku financována cizími finančními zdroji. Poměr vlastních a cizích zdrojů je různý v různých oborech činnosti podniků.

Nejdůležitějšími zdroji financování jsou:

- **vlastní kapitál** (vlastní jmění) – podnik je získává emisí akcií, z vytvářeného zisku a fondů tvořených ze zisku,
- **dluh** – nejčastější forma je reprezentována zejména bankovním úvěrem, v západních ekonomikách to dále bývá i např. dlouhodobý dodavatelský úvěr, emise dluhopisů apod.

Nejvhodnější poměr mezi vlastními a cizími (dluhovými) zdroji financování ve finanční struktuře se zjišťuje pomocí různých teoretických („zlatých“) pravidel finančního řízení nebo metodami optimalizace finanční struktury: (Mrkvička, 1997)

a) *pravidlo vertikální kapitálové struktury, které požaduje shodný podíl vlastních a cizích zdrojů na celkových zdrojích (pravidlo 1:1), neboť vlastníci podniku by měli přispívat alespoň stejným dílem k financování jako věřitelé.*

b) *zásada, že podíl vlastního kapitálu na celkových zdrojích by měl být pokud možno vyšší než podíl dluhového financování, neboť cizí kapitál je nutno splatit.*

Oba přístupy v zásadě vycházejí ze stejného základu, kterým je hodnocení věřitelského rizika. Pokud se vlastníci podílejí na celkovém financování menší částí, nesou věřitelé spolu s větší částí financování i větší část podnikatelského rizika. Čím vyšší je zadluženost, tím větší riziko podnikání a tím obtížnější je i zajištění cizích zdrojů financování.

Při rozhodování o finanční struktuře podniku neexistuje jednoduché a za všech okolností platné řešení. V některých případech může být dluhové financování výhodnější než vlastní kapitál, jindy je tomu naopak. Jedním z kritérií optimalizace finanční struktury podniku jsou náklady spojené s pořízením jednotlivých zdrojů financování.

Vlastní zdroje financování jsou zpravidla dražší než cizí zdroje. Odměny poskytovatelům vlastního kapitálu (dividendy, podíly na zisku) jsou zdaňovány daní z příjmu, zatímco úroky z úvěrů (s výjimkou úroků z investičních úvěrů před uvedením investice do provozu) jsou součástí daňově uznatelných nákladů. Obecně platí, že optimální finanční struktura podniku je taková, při které jsou náklady na její tvorbu minimální.

Za základní ukazatele zadluženosti bývají považovány níže uváděné ukazatele:

Celková zadluženost (ukazatel věřitelského rizika)

$$\frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiva celkem}} * 100 \quad (2.3)$$

Udává míru krytí majetku podniku cizími zdroji (celkovými závazky). Čím je větší podíl cizího kapitálu, tím je vyšší je zadluženost celkového majetku podniku a tím i vyšší riziko věřitelů, že jejich dluh nebude splacen. Zadluženost ovlivňuje nejen riziko věřitelů, ale také celkovou výnosnost podniku, neboť použití cizích zdrojů zvyšuje náklady podniku.

Vyšší hodnoty jsou rizikem pro současné i budoucí věřitele, především pro banku. Nemusí to však znamenat, že podnik nemůže získat úvěr, vykazuje-li rychlý obrat prostředků, vysokou rentabilitu, zvýšení objemu zisku a má příznivý vývoj ukazatelů „Rentabilita celkového kapitálu“ a „Rentabilita vlastního kapitálu“.

Vysoký stupeň zadluženosti může být zapříčiněn i vyššími stavy rezerv vytvářených pro různé účely na vrub nákladů. Tyto rezervy se vykazují jako cizí zdroj, i když mají charakter vlastních nebo zdrojů vlastním podobných.

Pro přesnější vyjádření dlouhodobé stability podniku je vhodné posoudit ukazatel analytickými ukazateli dlouhodobé a krátkodobé zadluženosti:

$$\text{dlouhodobá zadluženost} = \frac{\text{dlouhodobé závazky}}{\text{aktiva celkem}} * 100 \quad (2.4)$$

$$\text{krátkodobá zadluženost} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{aktiva celkem}} * 100 \quad (2.5)$$

Koeficient samofinancování

$$\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}} * 100 \quad (2.6)$$

Je doplňkovým ukazatelem k celkové zadluženosti (společně tvoří 100 %). Charakterizuje dlouhodobou finanční stabilitu a samostatnost. Vyjadřuje podíl, v jakém jsou celková aktiva podniku financována ze zdrojů jeho vlastníků.

Hodnota ukazatele > 40 % charakterizuje většinou příznivou finanční situaci a lze z ní usoudit, zda podnik dosahuje dostatečně velký zisk.

Doporučuje se, aby se tento ukazatel posuzoval v souvislosti s „Rentabilitou celkového a vlastního kapitálu“ a ukazateli likvidity. Vysoký poměr může být příčinou poklesu „Rentability vlastního kapitálu“. Není vždy efektivní, aby veškeré potřeby byly kryty vlastními zdroji (překapitalizování podniku).

Ukazatel finanční páky

$$\frac{\text{aktiva celkem}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.7)$$

Tento ukazatel je převrácenou hodnotou koeficientu samofinancování. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím menší je podíl vlastního kapitálu na celkovém financování podniku a tím je tedy vyšší podíl cizích zdrojů ve finanční struktuře. Vysoká finanční páka představuje vysoký podíl cizích zdrojů na financování podnikových aktiv, zjednodušeně vysokou zadluženost podniku. Zvýšení finanční páky působí často na zvýšení rentability vlastního jmění, na druhé straně zvýšení zadluženosti způsobuje zároveň zvýšení finančních nákladů (úroků) a tím i pokles zisku. Pokud podnik vydělá s použitím cizího kapitálu více, než kolik za toto použití zaplatí, je pro něj používání cizích zdrojů výhodné a rentabilita vlastního kapitálu se tím zvyšuje. Pokud je tomu naopak, je pro něj používání cizích zdrojů nevýhodou.

Dluh k vlastnímu kapitálu

$$\frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}} * 100 \quad (2.8)$$

Zhodnocení míry zadluženosti je významné pro banku, zda poskytnout či neposkytnout úvěr. Pro porovnání ukazatele je rozhodující jeho vývoj v časové řadě (např. 3 roky) a zjistit, zda-li se podíl cizích zdrojů zvyšuje nebo snižuje:

- při výsledku a vývoji < 150 % = pozitivní vývoj,
- při výsledku a vývoji > 150 % = negativní vývoj,
- při výsledku a vývoji > 200 % = velmi rizikový klient.

Při nárůstu tohoto ukazatele dochází ke zvyšování podílů cizích zdrojů použitelných na krytí potřeb podniku. Vzniká nebezpečí ovlivňování podniku osobami stojícími mimo podnik. Ukazatel signalizuje bance a věřitelům, do jaké míry by mohli přijít o své nároky, akcionářům ukazuje riziko ztrát v případě likvidace podniku.

Je třeba analyzovat příčiny (např. realizace velkých investičních akcí), dále analyzovat položky „Cizí zdroje“ a „Vlastní kapitál“. Nelze akceptovat zvyšování zadluženosti jako trvalý jev. Po splacení požadovaného úvěru by měla být zadluženost firmy nižší než před jeho poskytnutím.

Míra finanční samostatnosti podniku

$$\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{cizí zdroje}} \quad (2.9)$$

Ukazatel je svým významem opakem ukazatele poměru dluhu k vlastnímu kapitálu a v časové řadě by se měl podíl vlastních zdrojů zvyšovat. Tato skutečnost je charakteristická pro dobrý podnik.

Při vývoji < 0,6 se jedná většinou o nežádoucí vývoj, protože firma je silně závislá na cizích zdrojích a ztrácí schopnost samofinancování. Při vývoji > 0,6 se jedná většinou o pozitivní vývoj. Při analýze nepříznivého vývoje je nutno posoudit, zda jde o trvalý jev nebo pouze o jev krátkodobý. Ukazatel může být ovlivněn jevy, které mohou mít jen krátkodobý charakter, neboť cizí zdroje jsou jen krátkodobé (dočasné, přechodné zdroje), i když se postupně v organizaci neustále opakují (např. krátkodobý úvěr se splatí a organizace si mezitím opatří nový úvěr, takže úvěr nadále působí při financování).

Ukazatel úrokového zatížení

$$\frac{\text{nákladové úroky}}{\text{HV za účet.období} + \text{nákl.úroky}} * 100 \quad (2.10)$$

Ukazatel vyjadřuje, jakou část zisku odčerpávají placené úroky. Při dlouhodobě nízkém úrokovém zatížení může podnik výhodně využívat bankovní úvěr a dovolit si vyšší podíl cizích zdrojů. Poměr je nutno posuzovat v souvislosti s ukazateli „Rentabilita vlastního kapitálu“ a „Úroková míra“ (RVK>ÚM).

Při vyšším úrokovém zatížení může podnik vytvořit vysoký objem zisku a tím zlepšit rentabilitu. Rentabilita vlastního kapitálu však musí být větší než úroková sazba (úroková míra v %), za kterou podnik čerpá, resp. splácí úvěry.

Podle tohoto ukazatele lze posoudit reálnost výhledové důchodové situace. Rozhodující je vývoj v časové řadě.

- při výsledku a vývoji < 40% = pozitivní vývoj
- při výsledku a vývoji > 40% = negativní vývoj

Podnik se může dostat do problémů se splácením úvěrů. Při více než 40% úrokovém zatížení by měla banka zvažovat, zda takovému podniku poskytovat další úvěry.

Ukazatel úrokového krytí

$$\frac{\text{HV za účet.období} + \text{nákl.úroky}}{\text{nákl.úroky}} \quad (2.11)$$

Ukazatel vypovídá o zajištěnosti placení úroků, tj. kolikrát jsou úroky pokryty hospodářským výsledkem za účetní období. Vyjadřuje schopnost podniku splnit splátky úroků. Optimální vývoj ukazatele > 3 a hlavně stabilita tohoto ukazatele. Při nízké míře zadluženosti a vysokém úrokovém krytí je podnik schopen 'unést' ještě další úvěry.

Čím vyšší je úrokové krytí, tím je finanční situace podniku lepší.

2.7.2 Ukazatele platební schopnosti

Jednou ze základních podmínek úspěšné existence podniku v (nedeformovaných) tržních podmínkách je jeho trvalá platební schopnost. V souvislosti s platební schopností se setkáváme se třemi základními pojmy, které je potřeba rozlišovat: (Valach, 1997)

- **Solventnost** – obecná schopnost podniku získávat prostředky na úhradu svých závazků a lze ji chápat jako relativní přebytek hodnoty aktiv nad hodnotou závazků se současným posouzením likvidnosti těchto aktiv, tj. jejich schopnosti převodu na peníze. Solventnost je tedy platební schopnost obecně a není vázána pouze k určitým závazkům.
- **Likvidita** – je momentální schopnost podniku uhradit své splatné závazky a je tak měřítkem krátkodobé, resp. okamžité platební schopnosti.
- **Likvidnost** – vyjadřuje schopnost transformace majetku do peněžní podoby, jak rychle a s jakou jistotou lze jednotlivé druhy aktiv podniku transformovat na hotovost.

Čím snáze lze majetek převést na peníze, tím je likvidnější.

Likvidní majetek (aktivum) je takový majetek, který buď již existuje v peněžní podobě, nebo který lze na peníze transformovat. Likvidnost určitého aktiva je pak tím větší, čím kratší doba je zapotřebí k jeho transformaci na hotovost a čím menší ztrátu přitom podnik utrpí.

Poměrové ukazatele krátkodobé likvidity odvozují solventnost (likviditu) podniku od poměru nejlikvidnější skupiny podnikových aktiv, tj. oběžných aktiv, ke krátkodobým závazkům splatným do jednoho roku. Rozlišují se tři úrovně ukazatelů likvidity:

- ukazatel běžné likvidity,
- ukazatel pohotové likvidity,
- ukazatel peněžní (hotovostní) likvidity.

Ukazatel běžné likvidity

$$\frac{\text{oběhová aktiva - dlouhodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.12)$$

Ukazatel se používá pro běžnou orientaci o platební pohotovosti podniku. Porovnává se oběžný majetek se splatnými, popř. v nejbližší době splatnými závazky k určitému dni. Optimální vývoj ukazatele v tržních ekonomikách bývá > 2,0 až 2,5. Poměr < 1 vypovídá o tom, že podnik je zcela nelikvidní. (Sedláček, 2001)

I poměr = 1 je nedostatečný, protože při běžném podnikání nelze mít vždy všechny prostředky ve zpeněžitelné formě a navíc se mohou vyskytnout i nelikvidní prostředky (nepotřebné zásoby, nedobytné pohledávky). Na druhé straně příliš vysoká hodnota ukazuje na neproduktivní využití vložených prostředků. Např. vysoké stavy peněžních prostředků snižují

rentabilitu kapitálu. Při finanční analýze je nutno se dále podrobněji zaměřit na likvidnost jednotlivých druhů aktiv a na strukturu krátkodobých pasiv z hlediska doby jejich splatnosti, protože tyto dva faktory rozhodující měrou ovlivňují vypovídací schopnost tohoto ukazatele.

Ukazatel pohotové likvidity

$$\frac{\text{fin. majetek} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.13)$$

V tomto ukazateli je odstraněn vliv nejméně likvidní části oběžných aktiv, tj. zásob a berou se v úvahu jen tzv. pohotová oběžná aktiva. Ukazatel je ve finanční analýze považován za tvrdší kritérium platební schopnosti než ukazatel běžné likvidity. Často se porovnává výše obou ukazatelů; podstatně méně příznivá hodnota ukazatele pohotové likvidity signalizuje nadměrný podíl zásob ve struktuře oběžných aktiv podniku.

Charakterizuje schopnost podniku krýt svými pohledávkami a peněžními prostředky své běžné potřeby a krátkodobé dluhy (např. splátky krátkodobých úvěrů). Za přijatelný výsledek bývá považován (Sedláček, 2001) vývoj ukazatele $> 1,2$. Poměr $= 1$ znamená, že podnik je ještě schopen uhradit své dluhy, aniž by prodal své zásoby. Při poměru < 1 musí podnik spoléhat na prodej zásob, což není pro věřitele přijatelné.

Z pohledu věřitelů je výhodnější vyšší hodnota tohoto ukazatele, z pohledu vlastníků podniku už méně, neboť vyšší hodnota ukazatele znamená vyšší objem pohotových peněžních prostředků, které přinášejí nízký nebo vůbec žádný úrok. Proto se ve většině případů nebude jednat o maximalizaci hodnot tohoto ukazatele, ale o určitou optimalizaci.

Ukazatel peněžní (hotovostní) likvidity

$$\frac{\text{finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.14)$$

Ukazatel charakterizuje platební pohotovost, tj. schopnost podniku krýt svými peněžními prostředky své běžné potřeby. Jde o tzv. placení 'Cash' (hotovými penězi). Literatura uvádí (např. Sedláček, 2001), že peněžní likvidita je zajištěna, představují-li likvidní prostředky ke krátkodobým závazkům poměr min. 1:5 (0,2), tzv. pravidlo „one to five rule“.

Za optimální vývoj lze považovat rozpětí 0,2 až 0,5. Nevýhodou tohoto ukazatele je skutečnost, že poměruje nejlikvidnější část oběžných aktiv se závazky splatnými v době do jednoho roku. Pokud by byl záměr finanční analýzy zjistit skutečně „okamžitou“ likviditu,

pak by bylo potřeba do konstrukce ukazatele zahrnout pouze okamžitě splatné závazky. Tento záměr je možný pouze u interní finanční analýzy, neboť externí uživatelé nemohou hodnotu okamžitě splatných závazků zjistit.

K dosažení věrohodné vypovídací schopnosti je taktéž potřeba zajistit, aby se do ukazatele přebírala výše pohledávek v netto hodnotě, tj. po uplatnění opravných položek a rezerv (tyto informace by měly být k dispozici v příloze k účetní uzávěrce).

2.7.3 Ukazatele aktivity

Ukazatelé aktivity (též nazývané ukazatele obratovosti nebo vázanosti kapitálu) měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy. Mají buď podobu rychlosti obratu (ukazatel vyjadřuje, kolikrát se příslušná složka podnikového majetku přemění ve sledovaném období na peněžní prostředky) nebo doby obratu, vyjadřující jak dlouho tato přeměna trvá.

Ukazatel obratu celkových aktiv

$$\frac{\text{tržby}}{\text{aktiva celkem}} \quad (2.15)$$

Tento ukazatel, označovaný též jako produktivnost vloženého kapitálu, měří efektivnost využití veškerých aktiv podniku bez ohledu na zdroje krytí těchto aktiv. Výše tohoto ukazatele se výrazně liší podle oboru činnosti, proto se využívá většinou pro srovnání podniků pracujících v tomtéž oboru.

Ukazatel obratu zásob

$$\frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} = \frac{S12}{A31} \quad (2.16)$$

Ukazatel udává počet obrátek zásob za příslušné období, tedy kolikrát se zásoby ve sledovaném období přemění na jiné formy oběžných aktiv až po prodej hotových výrobků a opětovný nákup zásob.

Doba obratu zásob celkem

$$\frac{\text{zásoby celkem}}{\text{tržby}} * \text{počet dní} \quad (2.17)$$

Ukazatel udává, jak dlouho trvá jeden obrat (tj. doba nutná k tomu, aby peněžní fondy přešly přes výrobní a zboží fondy znovu do peněžní formy). Pro posouzení ukazatele je rozhodující jeho vývoj v časové řadě. Za optimální lze považovat klesající trend ukazatele.

Dobu 30 dní lze považovat za velice příznivý vývoj, hodnoty 50 až 100 je doba obratu zásob u většiny organizací v ČR, nad 100 dní je většinou negativní vývoj. Při hodnocení doby obratu zásob je vhodné porovnání s jiným podnikem stejného (podobného) oboru.

Zrychlování obratu zásob je výhodné, protože dochází ke snížení materiálových a finančních zdrojů vázaných v podniku, které mohou být využity jiným způsobem, což znamená i zvýšení rentability. Při hledání příčin negativního vývoje lze propočítat dobu obratu zásob aplikovat obdobným způsobem na konkrétní zásoby (výrobní zásoby, zásoby hotových výrobků, zásoby zboží apod.).

Ukazatel obratu pohledávek

$$\frac{\text{tržby}}{\text{krátkodobé pohledávky}} \quad (2.18)$$

Ukazatel opět udává počet obrátek za období, tj. jak rychle jsou pohledávky transformovány do hotovosti. Vyjádříme-li ukazatel v časových jednotkách, dostaneme ukazatel doby obratu pohledávek.

Doba obratu pohledávek

$$\frac{\text{krátkodobé pohledávky}}{\text{tržby}} * \text{počet dní} \quad (2.19)$$

Likvidita podniku jsou podstatnou měrou ovlivněna trváním pohledávek a pohybem zásob. Uvedený ukazatel udává průměrnou dobu (ve dnech), za kterou dostane podnik zaplacení po odeslání a vyfakturování svého zboží. Doba splatnosti pohledávek ukazuje na platební morálku odběratelů, vypovídá o kvalitě a výběru zákazníků, péči podniku o inkaso pohledávek, strategii podniku a jeho odbytových potížích.

Za optimální vývoj lze považovat dobu splatnosti pohledávek menší než 30 dní. Nežádoucí vývoj je při hodnotě nad 90 dní. V současné době se ukazatel pohybuje v rozpětí 40-60 dní.

Doba obratu závazků

$$\frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{průměr.den nákupy na obchod.úvěr}} * \text{počet dní} \quad (2.20)$$

Stanovuje dobu, která v průměru uplyne mezi nákupem zásob a externích výkonů a jejich úhradou. Nákup na obchodní úvěr představuje peněžní prostředky, které podnik po určité době zadržuje a využívá k uspokojení vlastních potřeb. Pro externí uživatele je tento ukazatel téměř nedostupný, protože k jeho sestavení je potřeba údajů sledovaných ve vnitropodnikovém účetnictví, tedy údajů, které nejsou pro externí analytiku dostupné.

Optimální vývoj doby splatnosti závazku je obdobný jako u „Doby splatnosti pohledávek“ (méně než 30 dní). V současné době se využívá sjednání prodloužení doby úhrady závazků jako zdroj krytí prodlužující se splatnosti pohledávek (špatné platební morálky odběratelů).

2.7.4 Ukazatele rentability

Finanční zdraví podniku je v zásadě ovlivňováno likviditou a rentabilitou. Oblasti likvidity byly věnovány předchozí kapitoly s jejich ukazateli. Tato kapitola je věnována rentabilitě a ukazatelům jejího vyjádření.

Rentabilitou se rozumí měřítko schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, resp. dosahovat zisku pomocí investovaného kapitálu. Je formou vyjádření míry efektu z podnikání. Rentabilita charakterizuje výdělek z podnikatelské činnosti za určité období pomocí základního vztahu:

$$\frac{\text{zisk}}{\text{invest. kapitál}} \quad (2.21)$$

Údaje o zisku jsou zjišťovány z výkazu zisku a ztrát, údaje o investovaném (vloženém) kapitálu pak z rozvahy. Při výpočtu rentability tedy porovnáváme úhrnné údaje za celé účetní období s údaji zjištěnými k určitému datu, tedy tokové veličiny s veličinami stavovými. Tento nedostatek lze zmírnit tím, že údaje z rozvahy se nahradí určitou formou průměru těchto veličin, nejčastěji aritmetickým průměrem počátečního a koncového stavu. Taktéž je možno vycházet

ze zůstatků aktiv na konci jednotlivých měsíců, což je však u externí analýzy prakticky vyloučeno.

Vložený kapitál v podniku se dělí podle svých zdrojů na vlastní a cizí a proto pro výpočet ukazatelů rentability jsou tedy možné dva základní přístupy:

- přístup z hlediska vlastníků podniku, tj. se ziskem je porovnáván pouze vlastní kapitál,
- přístup z hlediska managementu podniku, tj. se ziskem porovnáváme celý investovaný kapitál.

Stejně tak jsou rozdílné přístupy k vyjádření čitatele zlomku – lze do něj dosazovat zisk před zdaněním, zisk po zdanění (EAT), zisk před úroky a daněmi (EBIT) apod. Při výběru ziskové příslušné kategorie musíme zohlednit především požadovaný ekonomický význam ukazatele. Je-li analýza prováděna z pohledu vlastníka podniku, pak z tohoto přístupu vyplývá, že je v čitateli použit zisk po zdanění. Daň ze zisku, kterou je třeba odvést před rozdělením zisku, není totiž součástí výdělků vlastníků.

K analýze rentability se využívají zejména tyto poměrové ukazatele:

Rentabilita celkového vloženého kapitálu

$$\frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{aktiva celkem}} * 100 \quad (2.22)$$

Podle tohoto ukazatele mohou posoudit, zda podnik efektivně hospodaří nejen s dlouhodobým hmotným majetkem a zásobami, nýbrž se všemi používanými prostředky tj. s investicemi, platebními prostředky, hotovými výrobky atd. Je vhodné počítat tento ukazatel i ze zisku před zdaněním, aby bylo zřejmé, nakolik je výnosnost podniku ovlivňována vnějším vlivem - daňovou soustavou.

Ukazatel by se měl pohybovat nad 7 %. (Synek, 2000)

Při nepříznivém vývoji provést rozbor metodou „Pyramidální analýza rentability“.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

$$\frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}} * 100 \quad (2.23)$$

Ukazatel je významný pro akcionáře příp. pro zájemce o koupi akcií podniku.

Rentabilita vlastního kapitálu by měla být alespoň taková, jaká je běžná úroková míra, kterou můžeme považovat za minimální rentabilitu.

V případě, že podnik žádá o nové úvěry od peněžních ústavů, měl by zvážit, zda poskytnutím úvěru za dané úrokové sazby dojde ke zlepšení Rentability na hodnotu blížíci se alespoň k této úrokové sazbě banky.

Ukazatel ziskového rozpětí (rentabilita tržeb)

$$\frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{tržby}} * 100 \quad (2.24)$$

Ukazatel v zásadě zachycuje rozdíl mezi výnosy a náklady, vyjádřený v procentech z tržeb. Postihuje rentabilitu činnosti podniku, rentabilitu tržeb. V některých případech tento ukazatel nepostihne snížení tržeb při současné úspoře nákladů, což se projeví ve změně zisku. Ve vývojové řadě by měl tento ukazatel vykazovat rostoucí tendenci např. 5 % - 10 % - 15 %. Posuzováno podle současných podmínek by se měl tento ukazatel pohybovat nad 8 %.

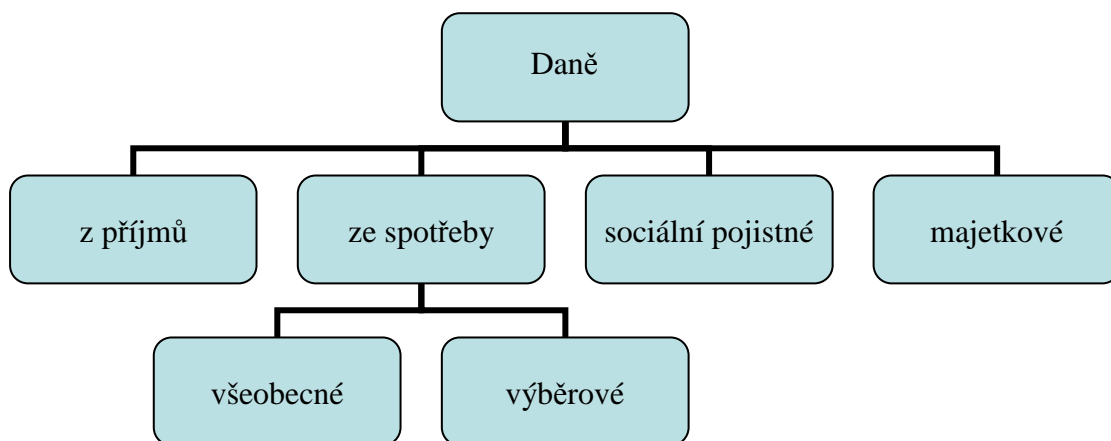
2.8 Daňová soustava ČR

Účetnictví nefunguje „samo o sobě“, ale je úzce svázáno s ekonomickým a právním prostředím, které jím prostupuje. Účetní systém a daňový systém jsou velmi těsně provázané úseky podnikové ekonomiky. Je mimo veškeré pochybnosti, že účetnictví musí v každé zemi a v každé době zajistit údaje potřebné ke stanovení základu daně z příjmů.

Účetnictví respektuje primárně požadavky daňového práva; plně se podřizuje potřebě zjistit daňový základ pro výpočet odvodové povinnosti. Účetnictví uspokojuje primárně požadavek věrného zobrazení skutečnosti.

Přehled daní, které se používají v daňovém systému České republiky, je znázorněn v následujícím schématu 2.1.

Schéma 2.1. „Daně daňového systému České republiky“

Zdroj: Vlastní zpracování

Daňová soustava České republiky je rozdělena na dvě hlavní skupiny, tzn. na daně přímé a daně nepřímé.

2.8.1 Nepřímé daně

Zahrnují daně vybírané v ceně nakupovaného zboží a poskytovaných služeb jak domácího, tak zahraničního původu. Podnik je pouze plátcem (výběřčím) daně; poplatníkem je konečný spotřebitel – ten, který zboží či službu koupí. Mezi nepřímé daně patří daň z přidané hodnoty (DPH) a spotřební daně.

Daň z přidané hodnoty (DPH)

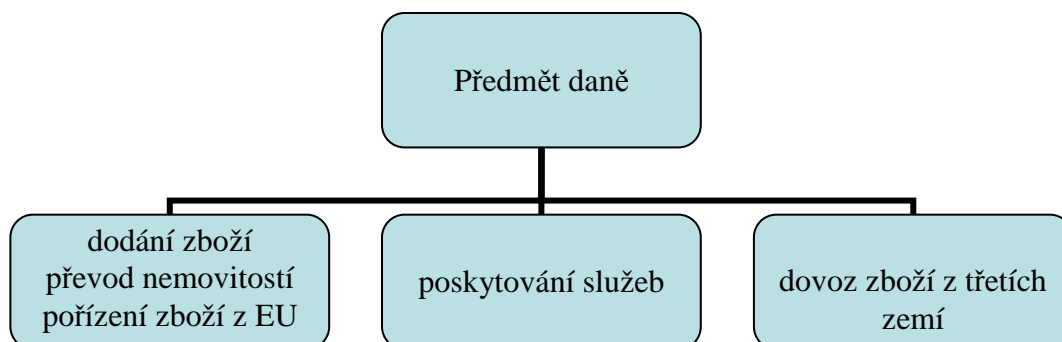
Daň z přidané hodnoty je povinnou daní ve státech Evropské unie. Je to daň jejíž harmonizace postoupila velmi daleko, především z hlediska předmětů daně a jejich rozdělení mezi členské státy. Harmonizovány jsou rovněž sazby daně. Tato daň, která tvoří páteř naší daňové soustavy, je státem nařízenou přírůžkou k ceně.

Daň je vybírána na každém stupni zpracování, avšak nikoli z celého obrátu, ale pouze z toho co bylo k hodnotě statku na daném stupni přidáno.

Jde o všeobecnou daňovou povinnost, která se (s výjimkou osvobození) vztahuje na všechny aktivity související s podnikatelskou činností bez ohledu na formu podnikání. DPH má zatížit u podnikatele (plátce) pouze nově vytvořenou hodnotu, tj. tu část hodnoty, kterou k výrobku či službě sám přidal.

Předmět daně z přidané hodnoty je zobrazen v následujícím schématu 2.2.

Schéma 2.2 „Předmět daně z přidané hodnoty“

Zdroj: Vančurová, A., Láčková, L. (2010)

Za zboží jsou považovány movité věci, ovšem s určitými výjimkami, zpravidla se nezahrnují peníze a cenné papíry.

Dodáním zboží je zejména převod práva nakládat se zbožím jako vlastník, nejčastěji za úplatu.

Převod nemovitostí je převod určité nemovitosti, při kterém dochází ke změně vlastnického práva nebo příslušnosti k hospodaření.

Za poskytnutí služby se považují všechny činnosti, které nejsou dodáním zboží nebo převodem nemovitosti.

Plátcem daně je osoba povinná k dani, která je registrována k dani z přidané hodnoty v České republice.

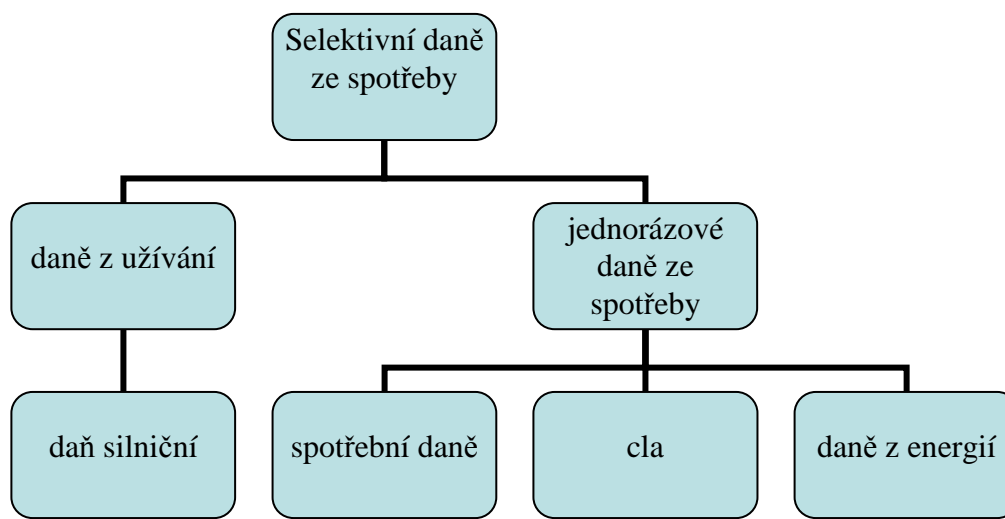
Sazba daně z přidané hodnoty je lineární a diferencovaná. Má dvě úrovně, které se od roku 2010 zvýšily – základní sazba činí 20 % a snížená sazba 10 %. Uplatnění snížené sazby daně z přidané hodnoty je v Evropské unii regulováno, státy do této sazby mohou zařadit jen určité druhy zboží a služeb.

Důvody pro uplatnění snížené sazby daně u zboží jsou zejména sociální a kulturně sociální. U služeb se jedná zejména o důvody sociální, kulturně sociální, pravidelná hromadná přeprava osob, rekonstrukce a opravy staveb pro bydlení atd.

Selektivní daně ze spotřeby

Selektivní daně zobrazené na schématu 2.3 jsou daně, které nejsou ukládány plošně, ale předmět daně je omezen pouze na určité vybrané komodity.

Schéma 2.3 „Selektivní daně ze spotřeby“

Zdroj: Vančurová, A., Láchová, L. (2010)

Daň silniční

Silniční daň představuje zcela nový typ daně. V České republice je daň zaměřena na osoby, které při používání silniční sítě využívají motorová vozidla k dosahování příjmů, přesněji řečeno pro podnikání.

Poplatníky silniční daně je zpravidla právnická nebo fyzická osoba, která je provozovatelem vozidla registrovaného v České republice v registru vozidel a je zapsána v technickém průkazu, nebo zaměstnavatel, který vyplácí svému zaměstnanci cestovní náhrady za použití osobního automobilu (pokud daňová povinnost nevznikla již provozovateli vozidla).

Předmětem silniční daně jsou silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla, která jsou registrována a provozována v České republice, zároveň jsou používána nebo určena k podnikání, nebo jde o vozidla s celkovou hmotností nad 3,5 tun, určená pro přepravu nákladů. Předmětem silniční daně nejsou speciální vozidla, která jsou vyrobena za jiným účelem a po pozemních komunikacích se pohybují jen ve výjimečných případech. Mezi tato vozidla můžeme zahrnout zejména zemědělské a lesnické traktory, speciální pásové automobily a pojízdné pracovní stroje.

Sazby daně jsou pevné a diferencované. Jsou dány absolutními částkami, které jsou diferencovány podle druhu vozidel. Sazby jsou stanoveny v roční výši pro každé jednotlivé vozidlo.

Cla

Základní odlišnost od ostatních daní ze spotřeby spočívá v tom, že jim podléhá pouze dovážené zboží. Clo není daní z hlediska právního, z ekonomického hlediska však dovážené zboží je předmětem daně, kterou nazýváme clo.

Základem daně je celní hodnota, což je skutečně placená cena zboží uvedená v korunách nebo cena, která má být za zboží zaplacená.

Sazba cla je stanovena jako procento ze základu daně, zároveň je diferencovaná podle druhu a původu zboží.

Spotřební daň

Spotřební daň patří historicky mezi nejstarší daně a již od dob svého vzniku vždy představovaly významný zdroj příjmů pro státní pokladnu.

Těmito daněmi stát záměrně zatěžuje spotřebu určité skupiny zboží. Důvody jsou jednak zdravotní či ekologické, jednak fiskální: jedná se o výrobky, které i přes poměrně vysoké

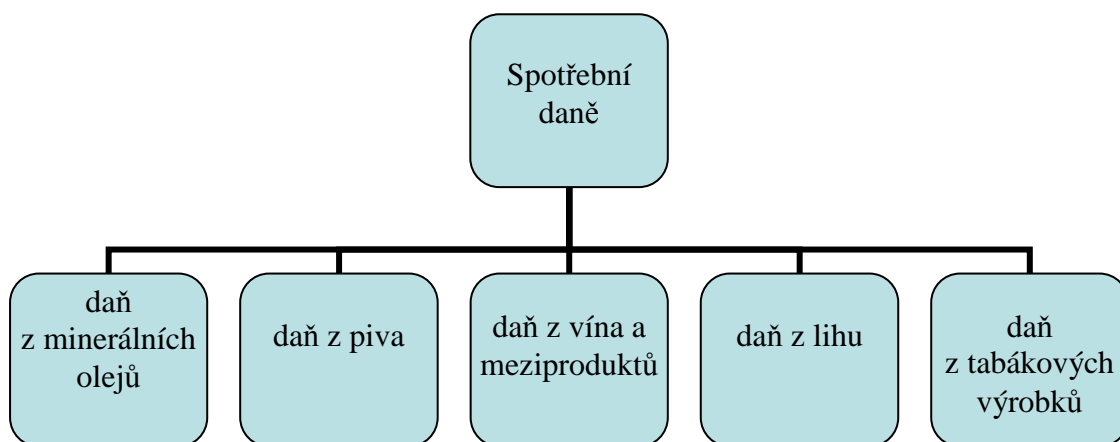
zdanění jsou dobře prodejné, čímž státní pokladna získává nezanedbatelnou část příjmů. Týká se to například lihovin, piva, vína, tabákových výrobků, automobilových benzínů aj.

V rámci Evropské unie jsou spotřební daně harmonizovány podobně jako všeobecná daň ze spotřeby – daň z přidané hodnoty.

Spotřební daně jak zobrazuje schéma 2.4 zatěžují pět skupin výrobků, které označujeme jako vybrané výrobky. Jedná se o:

- minerální oleje,
- líc,
- pivo,
- víno a meziprodukty,
- tabákové výrobky – cigarety, tabák, doutníky a cigarillos.

Schéma 2.4 „Spotřební daně“

Zdroj: Vlastní zpracování

Spotřební daně jsou – stejně jako DPH – státem nařízenou přírůžkou k ceně, kterou prodejce odvádí finančnímu orgánu. Skutečným poplatníkem je opět konečný spotřebitel. Jde o daně, které se uplatňují pouze jednou, ale jsou však zároveň součástí základu daně pro výpočet daně z přidané hodnoty, což jejich ekonomický dopad ještě zvyšuje.

Sazby spotřebních daní jsou stanoveny zákonem a vycházejí z pevných částek na jednotku množství určitého výrobku.

Předmětem spotřebních daní jsou vybrané výrobky vyrobené na daňovém území Evropského společenství, nebo na daňové území Evropského společenství dovezené.

Plátcí spotřební daně jsou zejména provozovatelé daňových skladů, dále pak osoby, které jsou oprávněnými příjemci nebo výrobci vybraných výrobků a také osoby, jímž vznikla povinnost přiznat daň při dovozu zboží. (Vančurová, Láchová, 2010)

Energetické daně

Od počátku roku 2009 jsou v České republice v souladu se směrnicemi Evropské unie uvalovány daně ze spotřeby ekologického charakteru zatěžující energetické produkty a elektřinu. Tyto daně jsou obdobně jako předchozí spotřební daně uvalovány jednorázově, při prodeji konečnému spotřebiteli. Jedná se zejména o daň ze zemního plynu a dalších plynů, daň z pevných paliv a daň z elektřiny.

Základem daně u energetických daní je množství daného média vyjádřené ve fyzikálních jednotkách.

Sazby daně jsou pevné na jednotku množství a diferencované podle účelu použití.

2.8.2 Přímé daně

V případě nepřímých daní vystupuje podnik (při prodeji) jako plátce (jako „výběřčí“): daň vybere a odevzdá finančnímu úřadu. U přímých daní tomu tak není; podnik je zde v roli poplatníka, který hradí tyto daně ze svého. Zatímco u nepřímých daní – zejména pak u daní spotřebních se může konečný spotřebitel do jisté míry rozhodnout, zda bude platit či ne (zda si výrobek zatížený daní koupí, či ne), přímé daně takovou volbu vylučují.

Daň z příjmů

Daň z příjmů upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Tímto zákonem je speciálně upravena:

- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z příjmů právnických osob.

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby a poplatníky daně z příjmů právnických osob jsou osoby, které nejsou fyzickými osobami a i organizační složky státu podle zvláštního právního předpisu. (Marková, 2009)

Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob je zřejmě nejsložitější daní v celém daňovém systému. Na tuto daň jsou kladeny velmi vysoké požadavky, jelikož tato daň má zohlednit sociální postavení poplatníků, a tím umožnit přerozdělení vytvořeného důchodu od osob s vyššími příjmy k osobám s příjmy nižšími. V souvislosti s touto daní, lze tvrdit, že se jedná o daň nejméně oblíbenou.

U daně z příjmů fyzických osob je zdaňovacím obdobím vždy kalendářní rok.

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou všechny fyzické osoby, které dělíme na daňové rezidenty a nerezidenty.

Daňový rezident tzv. tuzemec je fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště, nebo na území České republiky bydliště nemá, avšak na tomto území v průběhu kalendářního roku pobývá minimálně 183 dní. Daňový rezident podléhá dani z příjmů fyzických osob svými celosvětovými příjmy.

Daňový nerezident tzv. cizozemec je osoba, která není daňovým rezidentem a dani z příjmů fyzických osob podléhá jen příjmy ze zdrojů na území České republiky.

Dani z příjmů fyzických osob podléhají veškeré příjmy fyzických osob s výjimkou příjmů, které nejsou jejím předmětem. Mezi příjmy, které nejsou předmětem daně patří zejména příjmy z dědictví, příjmy získané darováním a přijaté úvěry a půjčky.

Základem výpočtu této daně je rozdíl mezi výnosy a náklady vynaloženými na dosažení, zajištění a udržení výnosů; výchozí veličinou, z níž se odvozuje výše daně, je tedy výsledek hospodaření za účetní období, tj. účetní zisk (ztráta) před zdaněním. Ten se však musí upravit, a to zejména:

- o částky, které nelze podle zákona o daních z příjmů zahrnout do nákladů,
- o částky, které jsou do nákladů zahrnuty v nesprávné výši,
- o veškeré částky neoprávněně zkracující výnosy,
- o výnosy, které se podle zákona do základu daně nezahrnují (jsou od ní osvobozeny).

Těmito úpravami se transformuje účetní zisk/ztráta na daňový zisk/ztrátu – na tzv. základ daně, z kterého se vynásobením platnou sazbou vypočte výše odvodové povinnosti.

Daň z příjmů je účetním nákladem. Znamená to, že celkový výsledek hospodaření vykázaný ve výsledovce (a odtud i v rozvaze) je již zdaněný.

Sazbou daně je daň ze základu daně sníženého o nezdánitelnou část základu daně a o odčitatelné položky od základu daně zaokrouhleného na celá sta Kč dolů činí 15 %. (Kovanicová, 2002)

Sazba daně z příjmů fyzických osob byla v letech 1993 až 2007 klouzavě progresivní. Od roku 2008 je tato daň lineární.

Tato daň je vybírána dosti komplikovaně. Poplatník je povinen odevzdat daňové přiznání a to do konce března následujícího kalendářního roku. Ke stejnému datu je stanovena i splatnost této daně. Tato daň je vybírána především v zálohách, aby stát nemusel čekat dlouhé období na svoje příjmy a poplatník nemusel stále myslet na to, aby celý svůj příjem nespotřeboval a odkládal si jeho část.

Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob, resp. daň z příjmů korporací, je poměrně mladou daní v moderních daňových systémech.

Tato daň zdaňuje kapitál a ten je v současné globalizované ekonomice hodně mobilní, a tak zvýšená snaha o jeho zdanění nemusí vést ke zvýšení daňových výnosů, ale spíše k přesunu kapitálu do jiného státu s lepšími podmínkami pro jeho zdanění. Nevýhodou této daně je to, že její výnosy mají velké výkyvy, proto v současném období finanční krize je výpadek ve výnosu daně příjmů právnických osob nejmarkantnější.

Daň z příjmů právnických osob je univerzální důchodovou daní, které podléhají všechny právnické osoby.

Poplatníci daně z příjmů právnických osob jsou podobně jako poplatníci daně z příjmů fyzických osob rozděleni na daňové rezidenty a daňové nerezidenty.

Daňový rezident je každá právnická osoba, která má na území České republiky sídlo nebo místo vedení. Daňový rezident má neomezenou daňovou povinnost tzn. dani z příjmů právnických osob podléhají jak příjmy z území České republiky, tak příjmy celosvětové – zahraniční.

Daňový nerezident je právnická osoba se sídlem v zahraničí, která tu nemá místo vedení. Daňového nerezidenta může Česká republika podrobovat dani z příjmů právnických osob jen v rozsahu příjmů, které dosahuje na území České republiky.

Jiné kritérium rozděluje poplatníky z daně příjmů právnických osob na podnikatelské a nepodnikatelské subjekty. Podnikatelskými subjekty jsou subjekty, které byly založeny za účelem podnikání. Nepodnikatelskými subjekty jsou subjekty, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem dosažení zisku. Tyto subjekty podléhají dani z příjmů právnických osob

pouze v omezeném rozsahu a platí pro ně odlišná pravidla než pro subjekty podnikatelské, kteří podléhají dani z příjmů právnických osob veškerými příjmy z činnosti a z nakládání s majetkem.

Základ daně se stanovuje za zdaňovací období, kterým je zpravidla kalendářní rok.

Sazba daně se vztahuje na základ daně snížený o odčitatelné položky, který se zaokrouhluje na celé tisícikoruny dolů. Sazba daně činila v roce 2009 rovných 20 %. S platností od 1.1.2010 je sazba daně právnických osob snížena na sazbu 19 %. Tato daň je stejně jako daň z příjmů fyzických osob lineární.

Sazba daně z příjmů právnických osob je jedním z indikátorů daňového zatížení při mezinárodním srovnávání a také předmětem daňové konkurence.

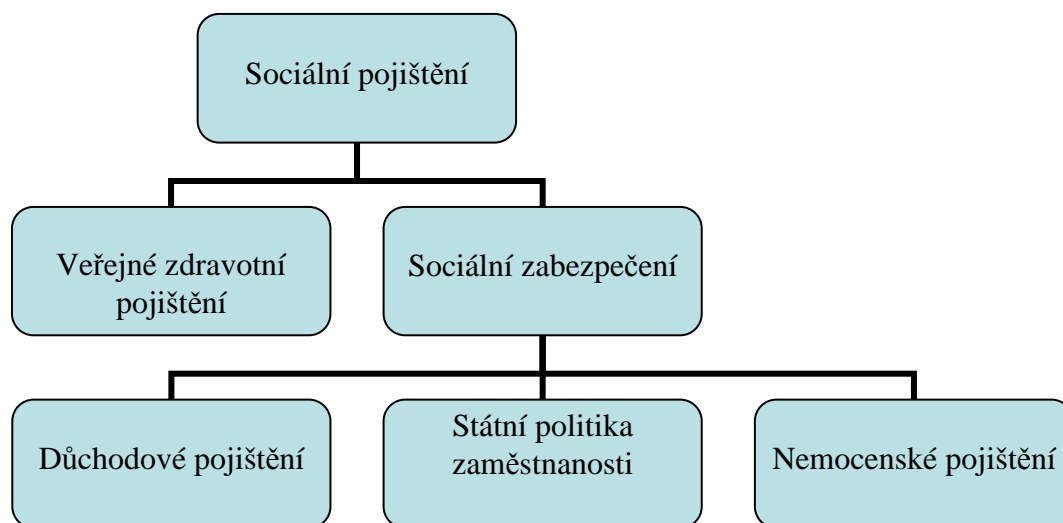
Výpočet daně je poplatník daně povinen uvést v daňovém přiznání. Toto přiznání podávají právnické osoby do konce třetího měsíce po skončení zdaňovacího období. Právnické osoby podléhající povinnému auditu podávají daňová přiznání až do konce šestého měsíce po skončení zdaňovacího období. Poslední den lhůty pro podání daňového přiznání je současně i dnem splatnosti daně z příjmů.

Daň z příjmů právnických osob je stejně jako daň z příjmů fyzických osob vybírána zálohovým způsobem.

Pojistné sociálního pojištění

Pojistné sociálního pojištění je asi největším veřejným příjmem České republiky. Je rozděleno dle uvedeného schématu 2.5 na dvě základní skupiny.

Schéma 2.5 „Systém sociálního pojištění v České republice“

Zdroj: Vančurová, A., Láchová, L. (2010)

Sociální pojistné v sobě zahrnuje určitou míru ekvivalence, jinak vyjádřeno, čím více osoba do systému přispívá, tím vyšší nároky jí z něho plynou. Výše nároku však neroste stejně jako příspěvek do systému, rostou sice pomaleji, ale na rozdíl od pojistného roste výše nároků do nekonečna.

Sociální pojistné má z ekonomického hlediska více či méně daňový charakter, protože účast na něm je povinná, není individuálním rozhodnutím, zda si jedinec pojistnou ochranu zaplatí či ne.

Sociální pojištění se v České republice skládá z několika subsystémů, které naznačuje schéma 2.5.

Veřejné zdravotní pojištění slouží ke krytí výdajů spojených s financováním nutné zdravotní péče v rozsahu daném zákonem.

Nemocenské pojištění slouží jako náhrada chybějících příjmů osobám, kteří jsou pro nemoc nebo úraz krátkodobě neschopni výdělečné činnosti.

Důchodové pojištění pomáhá zejména v případě dlouhodobé nebo trvalé neschopnosti pracovat z důvodů stáří, případně invalidity.

Státní politika zaměstnanosti je zavedena zejména z důvodů snižování nezaměstnanosti.

Vybrané pojistné na veřejné zdravotní pojištění je příjmem jednotlivých zdravotních pojišťoven.

Pojistné na sociální zabezpečení plyne do státního rozpočtu. Od roku 1996 se ve státním rozpočtu příjmy z pojistného na důchodové pojištění nad vyplacenými dávkami důchodového pojištění musí být uložen ve státních finančních aktivech.

Majetkové daně

Majetkové daně jsou rozděleny zejména na dvě základní skupiny a to na daň z nemovitostí a daň z převodu majetku, která je následně rozdělena na daň dědickou, darovací a daň z převodu nemovitostí. Z hlediska výnosu přímých daní jsou majetkové daně zastíněny daněmi důchodovými.

Povinnost platit tyto daně vzniká na základě vlastnického či užívatelského vztahu k majetku, nebo v případě změny vlastníka. Úhrada těchto daní je vyžadována bez ohledu na příjmy poplatníka.

Daň z nemovitostí

Daň z nemovitostí je charakteristická tím, že je příjmem rozpočtu obcí, v jejichž katastru se nemovitost nachází. Stejně jako v České republice, tak i v Evropské unii tvoří daně z nemovitostí příjmy municipalit. Tento fakt je dán jednak tradicí a jednak uplatněním principu prospěchu, protože vlastník nemovitosti spotřebovává některé veřejné statky na místní úrovni, například zabezpečení požární ochrany, policie, provozování veřejného osvětlení atd. Dělí na dvě relativně samostatné části a to na daň z pozemků a daň ze staveb.

Poplatníkem daně je většinou vlastník pozemku či stavby, bytu nebo samostatného nebytového prostoru. Poplatníkem daně z pozemků může být také uživatel, například u pozemků, jejichž majitel není znám.

Předmětem daně z pozemků jsou pozemky ležící na území České republiky.

Základ daně z pozemků je buď hodnotový, nebo vyjádřený ve fyzických jednotkách tj. v m². Sazba daně z pozemků je diferencovaná podle jednotlivých druhů pozemků a je podle základu daně buď relativní nebo pevná.

Předmětem daně ze staveb jsou stavby, byty a samostatné nebytové prostory evidované v katastru nemovitostí.

Zdaňovacím obdobím daně z pozemků a ze staveb je kalendářní rok.

Daň z převodu majetku

Daň dědická

Dani dědické podléhá bezúplatné nabytí na základě dědictví ze závěti, nebo dědictví ze zákona, nebo z obou těchto důvodů.

Poplatníkem daně je každý dědic, který nabytí majetek na základě rozhodnutí o dědictví. Dnem nabytí dědictví je pak zpětně považován den úmrtí zůstavitele. Poplatníci daně dědické a daně darovací jsou rozděleni do tří skupin podle stupně příbuzenského vztahu vůči zůstaviteli. Do první skupiny se řadí příbuzní v řadě přímé a manžel či manželka, do druhé skupiny se řadí další příbuzní jako například sourozenci, strýcové, tety atd. Do skupiny třetí jsou řazeni poplatníci bez bližšího příbuzenského vztahu vůči zůstaviteli.

Předmětem daně dědické je nabytí majetku děděním.

Daň darovací

Darováním majetku se rozumí bezúplatný převod vlastnictví na základě právního úkonu, jinak než smrtí zůstavitele.

Poplatníkem daně darovací je ten, kdo majetek bezúplatně získal, tato osoba je nazývána nabyvatel.

Předmětem daně darovací je bezúplatné nabytí majetku. Majetkem se pro tento účel rozumí nemovitost, movitý majetek a jiný majetkový prospěch.

Základem daně je cena bezúplatně nabytého majetku snižená o prokazatelné dluhy, které se váží k předmětu daně. Sazby této daně jsou shodné se sazbami daně dědické, které vychází ze tří základních skupin.

Daně z převodu nemovitostí

Převod nemovitostí lze charakterizovat jako úplatný převod, nebo přechod vlastnictví k určité nemovitosti z jedné osoby na druhou včetně vypořádání podílového spoluvlastnictví.

Poplatník daně z převodu nemovitostí se určuje podle způsobu provedení převodu vlastnictví nemovitosti. V případě podílového spoluvlastnictví je poplatníkem každý spoluvlastník samostatně, podle velikosti svého podílu na nemovitosti.

Předmětem daně z převodu nemovitostí je úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitosti.

Základem daně z převodu nemovitostí je cena nemovitosti zjištěná v den nabytí nemovitosti, dle zvláštního předpisu a to i v případě že je sjednaná cena nemovitosti nižší, nebo hodnota zjištěná znaleckým posudkem u vkladu nemovitosti do akciové společnosti, případně do společnosti s ručením omezeným.

Sazba daně z převodu nemovitostí je na rozdíl od ostatních majetkových daní lineární a jednotná. Sazba činí 3 % ze základu daně. (Marková, 2009)

3 Finanční analýza firmy

3.1 Charakteristika podniku LIGNA a.s.

Společnost LIGNA a.s. byla původně zřízena vyhláškou ministra zahraničního obchodu ze dne 28.12.1948 s účinností od 1.1.1949 jako LIGNA, akciová společnost

pro vývoz a dovoz dřeva a výrobků dřevozpracujícího průmyslu. Vyhláškou č. 302/1953 Ú.l. byla přeměněna s účinností od 1.10.1953 na podnik zahraničního obchodu.

Současná LIGNA a.s. byla založena jako právní nástupce LIGNY, podniku zahraničního obchodu na základě zakladatelské smlouvy (interního materiálu společnosti) ze dne 10.11.1989 a vznikla zápisem do obchodního rejstříku dne 24.11.1989.

Předmětem podnikání společnosti je:

- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej,
- vnitrostátní a mezinárodní zasilatelství,
- pronájem nemovitostí – bytových a nebytových prostor včetně zajišťování dalších služeb mimo základních (ostraha, úklid, vrátnice apod.),
- pronájem a půjčování věcí movitých,
- distribuce a obchod s elektřinou.

Hodnota upsaného základního kapitálu činí 60 000 000,- Kč, základní kapitál je plně splacen a je rozložen do následujících cenných papírů:

- 4.280 akcií listinných kmenových, znějících na jméno ve jmenovité hodnotě 10.000,- za akcii, v celkové hodnotě 42 800 000,- Kč,
- 17.200 akcií zaknihovaných znějících na majitele ve jmenovité hodnotě 1.000,- Kč za akcii, v celkové hodnotě 17 200 000,- Kč.

Již z výše uvedeného popisu právních úprav je zřejmé, že společnost LIGNA a.s. prodělala za 60 let své činnosti svůj vývoj a změny svého zaměření. Z klasického podniku zahraničního obchodu se postupem času stala běžnou obchodní společností, která již v sortimentu vývozu a dovozu dřeva a výrobků dřevozpracujícího průmyslu nemá žádný monopol, je jednou z běžných standardních obchodních společností podnikajících v tomto oboru. V průběhu doby však nebyla, až na malé výjimky, společností, která by výrobky vyráběla, s výrobky dřevozpracujícího průmyslu pouze obchodovala, zdrojem tvorby jejího zisku byla až do r. 2004 obchodní marže.

Od poloviny 90. let se začaly objevovat v hospodaření společnosti problémy, které měly v základních rysech podobnou příčinu, jako tomu bylo u většiny podnikatelských subjektů v té době, tj.

- extrémní nárůst pohledávek po lhůtě splatnosti postupně přerůstající do jejich nedobytnosti; velký objem vyprodukované obchodní marže tak byl postupem času plně stráven tvorbou opravných položek na nedobytné pohledávky a odvodem DPH, která nebyla odběrateli nikdy zaplacená, to pak vyústilo ve velkou sekundární platební neschopnost,
- velké pravidelné ztráty v oblasti finančního výsledku hospodaření rekrutující se z pravidelných kurzových ztrát,
- vysoký podíl objemu úvěrů na financování obchodní činnosti a z toho vyplývající vysoký objem nákladových úroků, které podstatnou měrou ukrajovaly z vytvořeného provozního zisku a vytvářely tak i tlak v oblasti cash flow.

Proto valná hromada společnosti v roce 2005 vytýčila pro management strategický úkol – postupně utlumovat klasickou obchodní činnost (nákup a prodej výrobků dřevozpracujícího průmyslu), protože tato činnost nebyla zisková a nebyla zde perspektiva, že by mohlo v dohledné budoucnosti dojít k nějaké zásadnější pozitivní změně. Na místo toho byl vytýčen úkol zaměřit se na pronájem bytových a nebytových prostor v domě čp. 791 ve Vodičkově ulici v Praze – investovat do modernizace této nemovitosti, poskytovat veškeré služby s tím spojené. Tyto činnosti nevyžadovaly vysoké osobní náklady, vzhledem k praxi kaucí prakticky nevznikaly nové nedobytné pohledávky, nemusely se řešit dopady kurzových rozdílů, pojišťování exportních dodávek atd. V roce 2008 se zaměření činnosti rozšířilo i o distribuci a obchodování s elektřinou (spotřeba elektřiny v pronajímaných nebytových prostorech je tak velká, že se vyplatilo zřídit si licenci distributora a obchodníka s elektřinou a inkasovat tak marži, kterou do té doby získával ČEZ Distribuce a ČEZ Prodej).

Moje práce – finanční analýza hospodaření společnosti LIGNA a.s. za období 2005-2008 – by měla potvrdit nebo vyvrátit správnost rozhodnutí vlastníků společnosti o transformaci společnosti a jejího zaměření, dále poukázat na vývoj daňové povinnosti, související s proběhlou transformací společnosti. Časový horizont finanční analýzy zahrnuje totiž ještě část období pokrývající původní zaměření společnosti (2005-2006) tak období let 2007-2008, kdy se již měly objevovat první pozitivní výsledky zejména v oblasti cash flow.

3.2 Horizontální a vertikální analýza

3.2.1 Horizontální a vertikální analýza Výkazu zisku a ztrát

Z absolutních hodnot výkazu zisku a ztrát byl proveden v tabulce č. 3.1. výpočet řetězových indexů vybraných položek tohoto výkazu a uspořádán do níže uvedené tabulky:

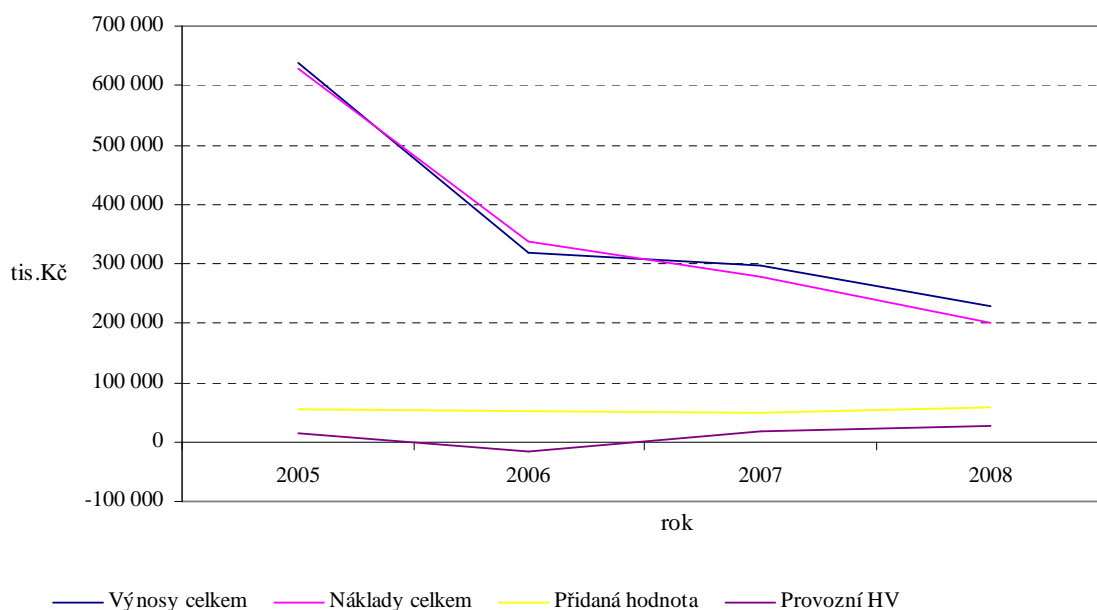
Tabulka č. 3.1: Horizontální analýza výnosů a nákladů – řetězové indexy

<i>ukazatel</i>	<i>2005/2006</i>	<i>2007/2006</i>	<i>2008/2007</i>
Výnosy celkem	-50 %	-7,2 %	-23,3 %
Náklady celkem	-46,6 %	-16,8 %	-28,4 %
Přidaná hodnota	-3,2 %	-6,3 %	14,7 %
Provozní HV	-207,4 %	212,9 %	47,9 %
Zisk před zdaněním	-275,8 %	199,5 %	62,5 %
Zisk po zdanění	-287,0 %	172,5 %	59,2 %
Spotřeba materiálu a energie	3,3 %	2,9 %	4,9 %
Osobní náklady	-9,6 %	-11,6 %	13,8 %
Změna stavu rezerv a OP	657 %	-73,9 %	-11,7 %

Zdroj: Vlastní výpočty dle interních materiálů firmy.

Z horizontální analýzy výkazu zisku ztrát jsou vidět jednak pozitivní tendence (viz graf č. 3.1) v dodržení žádoucí vazby vývoje nákladů a výnosů a jednak analýza ukazuje, že přestože došlo k radikálnímu snížení obrátu (nákupu a prodeje obchodního zboží), tak došlo k daleko menšímu poklesu přidané hodnoty v prvních letech restrukturalizace a po ní došlo dokonce k jejímu pozitivnímu nárůstu. První roky transformace (2005 - 2006) došlo k velkému poklesu provozního zisku i zisku celkem v důsledku vytvoření velkého objemu rezerv a opravných položek zejména na nedobytné pohledávky a pohledávky uplatněné v konkursních řízeních, ale to byl vliv jednorázový. V letech 2007 - 2008 již nebyl zisk tolik zatížen novou tvorbou opravných položek a společnost hospodařila se ziskem.

Graf č. 3.1: Horizontální analýza Výkazu zisku a ztrát

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů firmy.

Z analýzy je taktéž zřejmé, že s utlumováním klasické obchodní činnosti došlo do roku 2007 k radikálnímu snižování počtu pracovníků a tedy i osobních nákladů, v roce 2008 je však již vidět nárůst osobních nákladů. Tento nárůst nebyl doprovázen nárůstem počtu pracovníků, byl výsledkem náběhu zvýšených osobních nákladů v důsledku realizace smluv o hmotné zainteresovanosti managementu na dosaženém hospodářském výsledku.

Z vertikální analýzy výkazu zisku a ztrát (viz tabulka č. 3.2) v oblasti výnosů vyplývá, že zatímco v počátku hodnoceného období byly dominantní položkou tržby za prodej zboží, tak v posledním roce hodnoceného období klesl podíl těchto tržeb na celkových výnosech pod 50 % (v současné době je z klasických obchodních činností zachován pouze prodej obalových materiálů a lepicích pásek). Naopak stoupl podíl tržeb z vlastních výkonů a služeb na více než trojnásobek a podle předběžných výsledků za rok 2009 tento nárůst pokračoval v roce 2009.

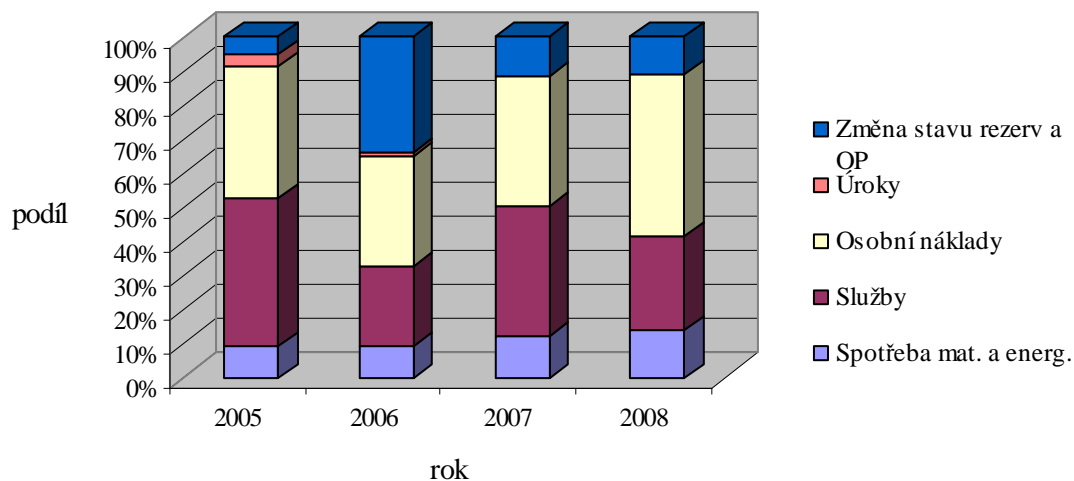
Vertikální analýza nákladů (viz graf č. 3.2) tento trend také potvrzuje s tím, že zatímco náklady na vytvoření rezerv a tvorba opravných položek byly položky vysoké, ale jednorázové, tak růst podílu osobních nákladů je jevem setrvalejším a bude nutno mu věnovat větší pozornost, zejména provést detailnější analýzu příčin.

Tabulka č. 3.2: Vertikální analýza výnosů a nákladů

<i>Ukazatel</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Výnosy celkem	100 %	100 %	100 %	100 %
Tržby za prodej zboží	83,6 %	73,9 %	70,2 %	49,6 %
Tržby z vl. výkonů a služeb	9,6 %	18,7 %	22,0 %	31,3 %
Ostatní provozní výnosy	5,8 %	5,9 %	5,5 %	15,5 %
Náklady celkem	100 %	100 %	100 %	100 %
Náklady na prodané zboží	79,3 %	63,9 %	68,3 %	51,1 %
Služby	5,4 %	6,1 %	8,9 %	8,3 %
Osobní náklady	4,9 %	8,4 %	8,9 %	14,1 %
Spotřeba mat.a energie	1,2 %	2,3 %	2,8 %	4,2 %
Změna stavu rezerv a OP	0,6 %	8,7 %	2,7 %	3,4 %
Úroky	0,5 %	0,2 %	-	-

Zdroj: Vlastní výpočty dle interních materiálů firmy.

Graf č. 3.2 Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

Zdroj: Vlastní zpracování

Je pozitivní, že zde dochází ke stálému snižování podílu těchto nákladů. Na druhé straně úspory této nákladové položky byly „eliminovány“ růstem mzdových a ostatních nákladů. Růst průměrných mezd sice je a určité období i bude nadále faktem, se kterým je potřeba počítat, ale otázka je, zda-li jsou dlouhodobě udržitelná dosavadní tempa růstu (viz tabulka č. 3.1).

3.2.2 Horizontální a vertikální analýza Rozvahy

Horizontální analýza aktiv (viz tabulka č. 3.3) ukazuje na důsledky změny v zaměření společnosti LIGNA – výrazný odstup od klasické obchodní činnosti se projevil v jak v radikálním poklesu celkových aktiv. Zatímco pokles obchodní činnosti se až na výjimky (odprodej některých nepotřebných skladů) neprojevil v zásadním snížení objemu dlouhodobého hmotného majetku, tak pokles prodeje obchodního zboží se razantně projevil v poklesu oběžných aktiv, tj. zásob obchodního zboží a zejména pohledávek z obchodního styku. Když tedy prakticky nedošlo k zásadnějšímu poklesu dlouhodobého hmotného majetku, neměl jsem vysvětlení pro fakt, že v roce 2008 došlo k meziročnímu nárůstu stálých aktiv o 35,9 %. Při bližším hodnocení jsem našel vysvětlení – získané volné cash flow (zvýšenou tvorbou zisku, odprodejem některých nepotřebných hmotných aktiv a vymožením, resp. postoupením pohledávek) byly použity na nákup zajištěných cenných papírů (dluhopisy ČSOB), stoupl tak výrazně podíl dlouhodobého finančního majetku na celkových aktivech.

Tabulka č. 3.3: Horizontální analýza rozvahy – řetězové indexy

<i>Ukazatel</i>	<i>2006/200</i>	<i>2007/200</i>	<i>2008/200</i>
	5	6	7
Aktiva celkem	-30,7 %	3,2 %	6,5 %
Stálá aktiva	-1,1 %	-0,3 %	35,9 %
z toho dlouhodobý HM	-0,8 %	0,3 %	-4,1 %
dlouhodobý finanční majetek	-9,1 %	-20,5 %	1926,4 %
Oběžná aktiva	-53,2 %	7,1 %	-33,4 %
Zásoby	-62,0 %	-36,0 %	-82,7 %
Pohledávky z obchodního styku	-59,2 %	-22,6 %	-62,4 %
Finanční majetek	-10,4 %	104,1 %	-8,0 %

Zdroj: Vlastní výpočty dle interních materiálů firmy.

Protože došlo ke snižování obrátu, byly přepočteny objemy pohledávek a úrovně zásob na doby obrátu, aby bylo možno zjistit, byl-li vývoj v zásobách a pohledávkách pozitivní či negativní (viz tabulka č. 3.4):

Tabulka č. 3.4: Doby obratu oběžných aktiv (dny)

<i>Ukazatel</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Doba obratu zásob celkem	14,2	10,8	7,5	1,9
Doba obratu pohledávek	85,2	65,5	53,5	29,1

Zdroj: Vlastní výpočty dle interních materiálů firmy.

Vývoj i absolutní hodnoty ukazatelů doby obratu celkových zásob a doby obratu pohledávek z obchodních vztahů je jednoznačně pozitivní. Současné zaměření v podnikání společnosti LIGNA a.s. je výrazně méně náročné na objem provozního kapitálu (k financování pohledávek a zásob) a jak již bylo uvedeno výše, činnost pronájmu nese sebou výrazně menší riziko za nezaplacení služeb a tím i menší riziko vzniku pohledávek, natož pohledávek nedobytných.

Horizontální analýza pasiv (viz tabulka č. 3.5) taktéž dokládá pozitivní vývoj v celé struktuře pasiv:

Tabulka č. 3.5: Horizontální struktura pasiv – řetězové indexy

<i>Ukazatel</i>	<i>2006/2005</i>	<i>2007/2006</i>	<i>2008/2007</i>
Vlastní kapitál	-9,9 %	6,3 %	9,2 %
z toho HV minulých let	6,9 %	-19,1 %	15,8 %
HV běžného období	-287,0 %	172,5 %	59,2 %
Cizí zdroje	-61,8 %	-9,2 %	-5,1 %
Závazky z obchod. styku	-66,1 %	-23,4 %	-44,8 %
Bankovní úvěry	-100 %	-	-

Zdroj: Vlastní výpočty dle interních materiálů firmy.

K poklesu vlastního kapitálu společnosti došlo pouze v roce 2005 a to v důsledku vysokého odpisu pohledávek a tvorby opravných položek na nedobytné pohledávky, poté již dochází jenom nárůstu. Základním zdrojem byla přitom tvorba zisku, která přinesla sebou tvorbu volných peněžních prostředků, ze kterých byly i postupně splaceny všechny provozní úvěry.

Objem závazků z obchodního styku se v průběhu analyzovaného období snížil, proto byla přepočtena absolutní úroveň těchto závazků na dobu obratu (viz tabulka č. 3.6).

Tabulka č. 3.6: Doby obratu závazků z obch. styku (dny)

<i>Ukazatel</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Doba obratu krátkodobých závazků	35,4	24,1	20,0	16,4

Zdroj: Vlastní výpočty dle interních materiálů firmy.

Doba obratu závazků je velmi dobrá, jak z pohledu absolutního, tak z pohledu jejího vývoje svědčí o dobré platební kázni společnosti. Tato oblast však vyžaduje podrobnější analýzu pomocí poměrových ukazatelů – viz analýza pomocí ukazatelů zadluženosti.

Vertikální analýza aktiv (viz tabulka č. 3.7) potvrzuje tendence, které byly popsány již při horizontální analýze aktiv, tj., že oběžná aktiva přestaly hrát klíčovou roli (zejména zásoby a pohledávky), naopak zásadnější roli začíná hrát dlouhodobý hmotný majetek (nemovitost v Praze, Vodičkova 41), který se stává trvalým zdrojem zisku, resp. volného cash flow.

Tabulka č. 3.7: Vertikální analýza aktiv

<i>Ukazatel</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Aktiva celkem	100 %	100 %	100 %	100 %
Stálá aktiva	41,2 %	58,7 %	56,7 %	72,4 %
z toho dlouhodobý HM	39,9 %	57,1 %	55,5 %	50,0 %
dlouhodobý finanční majetek	1,2 %	1,5 %	1,2 %	22,2 %
Oběžná aktiva	57,0 %	38,4 %	39,9 %	25,0 %
z toho: zásoby	6,4 %	3,5 %	2,1 %	0,3 %
pohled. z obch. styku	32,4 %	19,1 %	14,3 %	5,1 %
finanční majetek	8,7 %	11,3 %	22,3 %	19,3 %

Zdroj: Vlastní výpočty dle interních materiálů firmy.

Protože právě vysoký podíl finančního majetku je v podmínkách českých podniků málo vídaný, bylo žádoucí provedení bližšího rozboru pozitivních a negativních souvislostí tohoto faktu. K tomu posloužila zejména analýza poměrových ukazatelů zadluženosti (viz kapitola 3.3.1).

Vertikální analýza pasiv obdobně potvrdila tendence, které již byly popsány při horizontální analýze pasiv, tj. ukazují pravidelný růst podílu vlastního kapitálu, který je založen na dlouhodobém růstu nerozděleného zisku vyprodukovaného společností a poklesem vlivu cizích zdrojů, přičemž z nich bankovní úvěry byly splaceny úplně a společnost již není závislá na externích zdrojích financování. Pozitivní dopady této struktury má potvrdit analýza poměrových ukazatelů zadluženosti (viz. kapitola 3.3.1):

Tabulka č. 3.8: Vertikální analýza pasiv

<i>Ukazatel</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Pasiva celkem	100 %	100 %	100 %	100 %
Vlastní kapitál	60,5 %	78,7 %	81,1 %	83,2 %
z toho: HV minulých let	24,1 %	37,1 %	29,1 %	31,6 %
HV běžného období	2,6 %	-7,1 %	5,0 %	7,4 %
Cizí zdroje	35,5 %	19,5 %	17,2 %	15,3 %
z toho: závazky z obchodního styku	15,9 %	7,8 %	5,8 %	3,0 %
bankovní úvěry	10,9 %	-	-	-

Zdroj: Vlastní výpočty dle interních materiálů firmy.

3.3 Analýza finanční situace pomocí poměrových ukazatelů

3.3.1 Ukazatele zadluženosti

Výpočet hodnot byl proveden zejména z hodnot uvedených v tabulce v příloze č.2 a výsledky shrnuje níže uvedená tabulka č. 3.9.

Tabulka č. 3.9: Ukazatelé zadluženosti

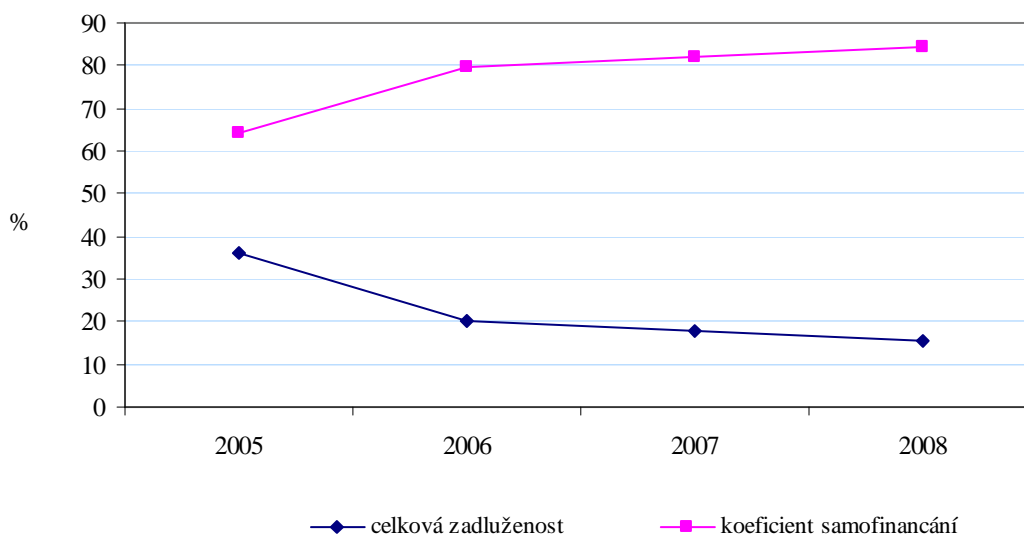
<i>Ukazatel</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Celková zadluženost (věřitelské riziko)	35,9 %	20,2 %	17,8 %	15,5 %
Ukazatel poměru dluhu k vlastnímu kapitálu	59,3 %	25,7%	21,9 %	18,6 %
Koeficient samofinancování	64,1 %	79,8 %	82,2 %	84,5 %
Ukazatel finanční páky	1,65	1,27	1,23	1,20
Míra finanční samostatnosti podniku	1,68	3,89	4,55	5,36
Ukazatel úrokového krytí	4,24	-	-	-

Zdroj: Vlastní výpočty dle interních materiálů firmy.

Celková zadluženost a ukazatel samofinancování

Hodnoty ukazatelů (viz. tabulka č. 3.9) ukazují, že míra krytí podniku cizími zdroji se trvale snižovala. Jednak se tak snižuje riziko věřitelů, že dluhy nebudou splaceny (a tím i riziko LIGNY a.s., že by se dostala pod tlak věřitelů) a jednak se snižovaly náklady za použití cizích zdrojů. V případě společnosti LIGNA a.s. jsou závazky vůči věřitelům minimální – podíl závazků z obchodního styku na celkových pasivech nepřesahuje dlouhodobě 20 %, trvale klesal a v současné době činí pouze 3,0 %. Podíl bankovních úvěrů byl nízký (10,9 % v roce 2005) od roku 2006 společnost již žádné úvěry nemá. S tím přímo koresponduje vývoj ukazatele samofinancování, který je doplňkovým ukazatelem k ukazateli celkové zadluženosti. Dosahovaná hodnota > 60 % svědčí o příznivé finanční situaci (viz graf č. 3.3)

Graf č. 3.3: Vývoj celkové zadluženosti a samofinancování

Zdroj: Vlastní zpracování

Protože není vždy efektivní, aby veškeré potřeby byly kryty vlastními zdroji (překapitalizování podniku), mohou být vysoké hodnoty koeficientu samofinancování příčinou případného poklesu rentability vlastního kapitálu. Proto bude tento ukazatel posuzován ještě později a to v souvislosti s rentabilitou vlastního kapitálu a ukazateli platební schopnosti (viz kapitola 3.3.2. a 3.3.3.).

Ukazatel finanční páky

Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím menší je podíl vlastního kapitálu na celkovém financování podniku a tím je tedy vyšší podíl cizích zdrojů ve finanční struktuře. Vysoká finanční páka představuje vysoký podíl cizích zdrojů na financování podnikových aktiv. Zvýšení finanční páky působí často na zvýšení rentability vlastního jmění, na druhé straně zvýšení zadluženosti způsobuje zároveň zvýšení finančních nákladů (úroků) a tím i pokles zisku. Konkrétní hodnoty ukazatele finanční páky (viz tabulka č. 3.9) nejsou vysoké, mají tendenci k mírnému poklesu, což je potvrzováno růstem ukazatele samofinancování. To odpovídá koncepci managementu LIGNA a.s., že chce snižovat závislost rozvoje společnosti na externích zdrojích a že nechce založit tvorbu zisku na čerpání bankovních úvěrů. Správnost tohoto rozhodnutí potvrzuje i současná „finanční krize“ v světě, která dopadá nejvíce právě firmy, jejichž rozvoj byl založen na půjčkách a úvěrech.

Jako doplňkově bylo proto provedeno posouzení, zdali již nedošlo k porušení zásady, že podle zásad správného financování (tzv. „zlaté bilanční pravidlo“) by dlouhodobý majetek měl být kryt dlouhodobým kapitálem, který by měl být dostatečně vysoký, aby nejen umožňoval financování stálých aktiv, ale vytvářel v potřebné výši i dostatečný pracovní kapitál, nezbytný pro zajištění běžného chodu podniku:

$$\frac{\text{dlouhodobé závazky} + \text{vlastní kapitál}}{\text{stálá aktiva}} \geq 1 \quad (3.1)$$

Analýzou byly zjištěny následující hodnoty (viz tabulka č. 3.10), které nesvědčí o tom, že by hrozba podkapitalizování byla reálná:

Tabulka č. 3.10: Stupeň krytí dlouhodobého majetku dlouhodobým kapitálem

2005	2006	2007	2008
1,53	1,35	1,45	1,2

Zdroj: Vlastní výpočty dle interních materiálů firmy.

Ukazatel poměru dluhu k vlastnímu kapitálu

Hodnoty tohoto ukazatele uvedené v tabulce č. 3.9 jsou dlouhodobě příznivé – jak z hlediska absolutní výše, kdy ani jednou za analyzované období nepřekročil ukazatel hodnoty > 150 % a ani se této úrovni ani nepřiblížil, tak i z hlediska trendu.

Míra finanční samostatnosti podniku

Rostoucí hodnoty tohoto ukazatele (viz tabulka č. 3.9), který je svým významem opakem ukazatele poměru dluhu k vlastnímu kapitálu, logicky ukazují, že podíl vlastních zdrojů se ve společnosti zvyšuje. Dosahované hodnoty jsou velmi vysoké.

Ukazatel úrokového krytí

Hodnoty ukazatele uvedené v tabulce č. 3.9 jasně ukazují, že společnost by byla schopna splácet úroky bez problému, ale protože si v průběhu let 2005 - 2008 vytvořila dostatečné vlastní zdroje, tak společnost žádné úvěry od roku 2006 nemá. Při konkrétní uvedené nízké míře zadluženosti a vysokém úrokovém krytí by společnost LIGNA a.s. byla schopna „unést“ bez problému nové úvěry, ale jak bylo uvedeno, úvěry ke svému rozvoji zatím nepotřebuje.

3.3.2 Ukazatele platební schopnosti

Výpočet byl proveden na základě vstupních hodnot uvedených zejména v příloze č. 2 a výsledky shrnuje tabulka č. 3.11:

Tabulka č. 3.11: Ukazatele platební schopnosti

<i>Ukazatel</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Ukazatel peněžní (hotovostní) likvidity	0,27	0,86	2,33	2,33
Ukazatel pohotové likvidity (rychlá likvidita)	1,54	2,67	3,66	3,21
Ukazatel běžné likvidity	1,75	2,94	3,85	3,26

Zdroj: Vlastní výpočty dle interních materiálů firmy.

Ukazatel běžné likvidity

Dosahované hodnoty ve společnosti LIGNA a.s. lze považovat za velmi dobré, hodnoty se pohybují na úrovni vyšší než ta, která bývá označovaná za optimum (2,0 - 2,5). Ve skutečnosti jsou však ještě lepší, vezmeme-li v úvahu strukturu oběžných aktiv. Zde finanční prostředky v roce 2006 tvoří 1/3 oběžných aktiv, v dalších letech již 1/2 oběžných aktiv a více. Zbytek jsou převážně pohledávky do lhůty splatnosti s vysokou mírou likvidnosti. To potvrzují i výsledky dalšího ukazatele – pohotové likvidity, kde vliv nejméně likvidní části oběžných aktiv, tj. zásob, je eliminován.

Ukazatel pohotové likvidity

Společnost LIGNA a.s. dosahovala po celé období velmi vysokých hodnot. Hodnoty jsou tak vysoké, že by společnost byla schopna bez problému pokrýt své dluhy, aniž by musela prodávat své zásoby, navíc je z poměru ukazatelů pohotové a běžné likvidity je zřejmé, že dosažený velmi nízký podíl zásob ve struktuře oběžných aktiv pozitivně ovlivňuje schopnost podniku krýt svými pohledávkami a peněžními prostředky své běžné potřeby a krátkodobé dluhy.

Ukazatel peněžní (hotovostní) likvidity

Dosahované hodnoty ve společnosti LIGNA a.s. svědčí o velmi dobré schopnosti podniku krýt svými peněžními prostředky své běžné potřeby. Jestliže se za optimální bývá považováno rozpětí ukazatele 0,2 až 0,5, pak hodnoty společnosti byly po celé období vysoce nad touto

úrovní. Současně je nutno vzít v úvahu, že v tomto ukazateli byla poměřována nejlikvidnější část aktiv se závazky splatnými v době do 1 roku. Nejedná se tedy o „okamžité“ závazky a tudíž i zjištěná likvidita není ve skutečnosti „okamžitá“. Zjistit okamžitě splatné závazky zpětně za pět let však nebylo v mých silách ani silách pracovníků společnosti, kteří mi informace poskytovali.

3.3.3 Ukazatele rentability

Při konstrukci poměrových ukazatelů rentability byl použit k vyjádření čitatele kategorií zisku ve variantě zisk po zdanění („Výsledek hospodaření za účetní období“). Jsou samozřejmě možnosti použití i varianty zisku „před zdaněním“, resp. „před zdaněním a úroky“. Pro účely této práce byl zvolen pohled vlastníků společnosti, proto byl použit zisk po zdanění a vypočtené hodnoty jsou uvedeny v následující tabulce č. 3.12:

Tabulka č. 3.12: Ukazatele rentability

<i>Ukazatel</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Ukazatel ziskového rozpětí (rentabilita tržeb)	1,62 %	-6,1 %	4,8 %	11,3 %
Rentabilita celkového kapitálu	2,6 %	-7,0 %	4,9 %	7,4 %
Rentabilita vlastního kapitálu	8,7 %	-8,5 %	6,3 %	9,3 %

Zdroj: Vlastní výpočty dle interních materiálů firmy.

Ukazatel ziskového rozpětí

V prvních dvou letech je zřejmý jednorázový negativní dopad tvorby velkého bloku rezerv a opravných položek k pohledávkám, ve zbývajícím hodnoceném období je jsou hodnoty dobré jak z pohledu absolutních hodnot tak rostoucího trendu. To se pozitivně odráží i v dalších dvou ukazatelích rentability.

Rentabilita celkového a vlastního kapitálu

Pro hodnocení těchto ukazatelů platí obdobné jako pro hodnocení Ukazatele ziskového rozpětí – v letech 2005 - 2006 jsou hodnoty nedostačující, ale od r. 2007 je vidět jednoznačně pozitivní vývoj a i dosahované absolutní hodnoty jsou nad průměrem dosahovaným v dřevozpracujícím průmyslu.

3.3.4 Ukazatele aktivity

Výpočtem byly zjištěny hodnoty, které jsou uvedeny v tabulce č. 3.13:

Tabulka č. 3.13: Ukazatele aktivity

<i>Ukazatel</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Ukazatel obratu celkových aktiv	3,23	0,95	1,05	0,68
Doba obratu zásob celkem (dny)	14,2	10,8	7,5	1,9
Doba obratu pohledávek (dny)	85,2	64,5	53,5	29,1
Doba obratu krátkodobých závazků z obch. styku	35,4	24,1	20,0	16,4

Zdroj: Vlastní výpočty dle interních materiálů firmy.

Hodnoty v tabulce č. 3.13 ukazují na zajímavý nepoměr mezi poklesem ukazatele obratu celkových aktiv a zrychlenou dobou obratu zásob, pohledávek a krátkodobých závazků. Bližší rozbor tuto zdánlivou nelogičnost vysvětluje – v průběhu hodnoceného období totiž výrazně poklesl absolutní objem aktiv (v důsledku radikálního omezení nákupu a prodeje obchodního zboží – viz kapitola 3.2.2.) a zatímco objem i podíl oběžných aktiv na aktivech společnosti celkem výrazně pokles, tak podíl dlouhodobého hmotného majetku relativně stoupl. Dlouhodobý hmotný majetek má podstatně delší dobu obratu a tak vysoký podíl tohoto majetku výrazně ovlivnil i vývoj ukazatele obratu celkových aktiv. Doba obratu oběžných aktiv (pohledávky, zásoby) a krátkodobých závazků se výrazně zkrátila a dosahuje na poměry odvětví dřevozpracujícího průmyslu špičkových hodnot. Na druhou stranu by bylo potřeba provést podrobnější srovnání se společnostmi podnikajícími v pronájmu bytů a nebytových prostorů, protože to je činnost, která se v průběhu restrukturalizačního procesu stala pro LIGNA a.s. hlavní a profitabilní činností.

4 Vliv hospodaření společnosti LIGNA a.s. na příjmy veřejných rozpočtů

Daňové příjmy jsou nejvydatnějším veřejným příjmem. Zcela běžně se na příjmech veřejných rozpočtů podílejí okolo 80 %.

Celková daňová (odvodová) povinnost představuje souhrn všech plateb, kterými je subjekt povinen daňové soustavě. S tímto termínem úzce souvisí tzv. daňová kvóta, udávající podíl vybraných daní na hrubém domácím produktu.

Národní ekonomiky nepoužívají k naplnění veřejných rozpočtů jednu velkou daň, ale několik menších daní, které mají mezi sebou různé vazby, v této souvislosti lze hovořit o daňovém systému nebo soustavě daní. V případě společnosti Ligna a.s. je naplňován veřejný rozpočet zejména výnosem z následujících daní:

- přímé daně:
  - daň z příjmů právnických osob,
  - daň z nemovitostí,
  - daň silniční,
- nepřímé daně:
  - DPH.

Daňový systém je souhrn všech daní, které se na daném území, zpravidla státním vybírají. Je systémem, který by měl přinést dostatečné příjmy do veřejných rozpočtů.

4.1 Sociální pojištění

Sociální pojištění je asi největším veřejným příjmem České republiky, který je rozdělen na dvě hlavní části a to na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení. Sociální zabezpečení je dále rozděleno na:

- důchodové pojištění, jehož sazba činila v průběhu analyzovaných let 6,5 % z vyměřovacího základu,
- nemocenské pojištění, jehož sazba činila v průběhu analyzovaných let 1,1 % z vyměřovacího základu,
- státní politiku zaměstnanosti, jejíž sazba činila v průběhu analyzovaných let 0,4 % z vyměřovacího základu.

Z tabulky č. 4.1 je zřejmý trend postupného snižování počtu zaměstnanců v jednotlivých letech. Tento trend byl ovlivněn zejména restrukturalizací dané firmy, charakterizovanou postupným útlumem původně převažující proexportně založené obchodní činnosti a nárůstem činnosti pronájmu bytových a nebytových prostor.

Tabulka č. 4.1: Přehled odvodů zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení

	2005	2006	2007	2008
Počet zaměstnanců	58	41	38	32
Zdravotní pojištění	1879371	1612993	1408287	1623963
Sociální zabezpečení	5429372	4659733	4068394	3811008
Pojištění celkem	7308743	6272726	5476681	5434971

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů firmy.

Sociální zabezpečení

Je třeba zdůraznit, že veškeré odvody na sociální zabezpečení byly v jednotlivých analyzovaných letech zdaňovány stále stejnou sazbou, jelikož v období let 2005 – 2008 nedocházelo ke změnám sazeb, jak je zobrazeno v tabulce č. 4.2. Sazby činily 26 % z vyměřovacího základu.

Z tabulky č. 4.1 je patrný postupný pokles odvodů na sociální zabezpečení v jednotlivých letech zapříčiněný zejména postupným poklesem zaměstnanců. Z této skutečnosti plyne, že v oblasti odvodů na sociální zabezpečení měla transformace společnosti negativní vliv, projevující se postupným snižováním peněžních toků plynoucích do veřejných rozpočtů.

Tabulka č. 4.2: Procentuální podíl jednotlivých složek ve sledovaném období

Sociální pojištění -	2005	2006	2007	2008
Celkem	5429287	4659733	4068394	3811008
Důchodové	21,5 %	21,5 %	21,5 %	21,5 %
Nemocenské	3,3 %	3,3 %	3,3 %	3,3 %
Státní politika zaměstnanosti	1,2 %	1,2 %	1,2 %	1,2 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů firmy.

Zdravotní pojištění

Z hlediska veřejných rozpočtů nelze v tomto případě hovořit o zdroji plynoucím do státního rozpočtu, případně rozpočtu krajů a obcí, protože vybrané pojistné na zdravotní pojištění je příjmem jednotlivých zdravotních pojišťoven.

Zdravotní pojištění má opět velmi úzkou souvislost s počtem zaměstnanců v jednotlivých letech, proto i vývojový trend odvodů zdravotním pojišťovnám je velmi podobný jako u výše zmíněného sociálního pojištění, až na poslední rok 2008, kdy došlo vlivem dobrého hospodaření společnosti k možnosti vyplacení tantiém. Tyto tantiémy nejsou předmětem sociálního pojištění, nicméně do předmětu daně na zdravotní pojištění jsou zahrnovány. Díky této skutečnosti došlo k navýšení odvodů zdravotního pojištění v porovnání z předchozími lety, navzdory poklesu počtu zaměstnanců.

V tabulce č. 4.3 je zaznamenáno složení jednotlivých zdravotních pojišťoven, majících příjmy za zdravotní pojištění od společnosti Ligna a.s.

Tabulka č. 4.3: Přehled daňových povinností jednotlivým zdravotním pojišťovnám

Zdravotní pojištění -	2005	2006	2007	2008
Celkem	1879371	1612993	1408287	1623963
VZP - Všeobecná	910350	725002	692893	937389
Vojenská zdrav.	66767	65569	50400	55365
Pojišťovna				
Ministerstva vnitra	112739	84516	51555	112627
Oborová zam. bank	789515	737906	613439	508582
a poj.				

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů firmy.

Z hlediska celkového hodnocení kapitoly sociálního pojištění lze konstatovat, že transformace společnosti měla velmi negativní vliv na daňovou povinnost vzniklou hospodařením společnosti. Lze ale zároveň předpokládat, že vývoj odvodů na zdravotní pojištění bude stále pozvolna růst i v dalších letech, díky efektivnímu hospodaření společnosti a následné možnosti výplaty tantiém.

4.2 Selektivní daně ze spotřeby

Daň silniční

Vývojový trend odvodů silniční daně se v analyzovaných letech vyznačoval klesající tendencí. Tento trend byl významně ovlivněn postupným tlumením obchodní činnosti, postupným poklesem využití dopravních prostředků, do toho času využívaných pro transport zboží a následným prodejem těchto prostředků. Díky této skutečnosti docházelo ke stále nižší daňové povinnosti, jak je znázorněno v tabulce č. 4.4.

4.3 Ostatní daně a poplatky

Poplatek za znečištění životního prostředí

Tyto daně se ve společnosti Ligna a.s. svou daňovou povinností vztahují pouze k provozu místní kotelny, co by malého zdroje znečištění. Zde jsou uvalovány v souvislosti s produkcí emisí do ovzduší.

Daňová povinnost byla v jednotlivých letech tak jak uvádí tabulka č. 4.4 téměř neměnná, až na výjimku v roce 2006. Nárůst daně v roce 2006 byl samozřejmě ihned řešen rekonstrukcí stávající kotelny, která přinesla navrácení daně na původní hladinu. Lze předpokládat, že tato daň bude mít ve společnosti Ligna a.s. i do budoucna podobnou výši jako ve sledovaných letech, pokud nedojde ke změně sazeb této daně.

Správní, soudní poplatky a kolky + ostatní daně a poplatky

Do těchto daní je ve společnosti Ligna a.s. zahrnuta daň darovací, dědická, z převodu nemovitostí, správní poplatky a další. Tyto daně plnily v letech 2006 a 2007 velmi významný zdroj financí pro krytí veřejného rozpočtu. Tyto objemy finančních částek byly zejména spjatý s dobýváním nedobytných pohledávek, tzn. lze tvrdit, že největší podíl na daňové povinnosti za správní, soudní poplatky a kolky tvoří zejména prvně zmiňované soudní poplatky.

4.4 DPH Neuplatněná

Z hlediska příjmů do státního rozpočtu, rozpočtů krajů a obcí byla tato daň, resp. objem finančních toků plynoucích z této daně do rozpočtů velmi významný. Tato daň byla zřejmě nejvíce ovlivněna pronájmem bytových či nebytových prostor pronajímatelům, kteří nejsou plátcí daně z přidané hodnoty.

V posledních dvou letech došlo k ustálení částek na přibližně stejné úrovni, což vykazují hodnoty uvedené v tabulce č. 4.4. V tomto případě bohužel nelze usuzovat ani odhadovat objem finančních toků plynoucích z této daně do budoucna, protože daňovou povinnost silně ovlivňuje struktura pronajímatelů.

4.5 Daň z nemovitosti

Tato daň se ve sledovaných letech dle tabulky č. 4.4 vyznačovala stále stejnou, neměnnou sumou, díky vlastnictví stále stejných nemovitostí, které jsou každoročně předmětem daně, z toho plyne, že takový objem finančních toků by měl neustále plnit rozpočet města Prahy i nadále, opět za předpokladu, že nedojde ke změně sazeb daně.

Tabulka č. 4.4: Přehled jednotlivých daňových povinností společnosti Ligna a.s.

	2005	2006	2007	2008
Daň silniční	45742,19	39983,88	25464,46	8357
Daň z nemovitostí	71600	71600	71600	71600
Poplatek za znečišťování životního prostředí	600	1200	600	600
Správní, soudní poplatky a kolky + ostatní daně a poplatky	560390,49	1044129,04	1206927,70	802141,71
DPH neuplatněná	515884	958849,8	1380799	1347527
Daně a poplatky celkem	1199005,99	2115762,72	2685391,16	2234731,03

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů firmy.

4.6 Daň z příjmů právnických osob

Z tabulky č. 4.5 a následně i přílohy č. 1 je zřetelné, že vývoj daňové povinnosti měl postupně stoupající tendenci, což je velmi významné pro veřejný rozpočet.

V roce 2005 nevznikla společnosti žádná daňová povinnost k dani z příjmů PO. Tento fakt, navzdory kladnému výsledku hospodaření znázorněném v příloze č.1, byl zapříčiněn tvorbou

rezerv na nedobytné pohledávky, které byly daňově účinné a docházelo k velmi vysokým odpisům nedobytných pohledávek z obchodních vztahů.

Rok 2006 je charakteristický nejvýraznějším transformačním procesem, resp. odvratem od obchodní činnosti, který byl zapříčiněn zejména kurzovými rozdíly v období od prodeje do splatnosti pohledávek, jejichž splatnost se leckdy pohybovala okolo 400 dní, což byla dostatečně dlouhá doba pro výraznou změnu kurzu v období neustále posilující české koruny. Vzhledem ke skutečnosti, že společnost provozovala obchodní činnost zaměřenou na export, docházelo v tomto období ke stále větším ztrátám. V tomto roce akcionáři konstatovali, že tak vysoce ztrátová obchodní činnost není pro společnost Ligna a.s. udržitelná a musí dojít k jednorázovému odepisování nedobytných pohledávek a vytvoření rezerv k těmto pohledávkám ve výši 100 %. Ačkoliv je z přílohy č. 1 v roce 2006 patrný záporný výsledek hospodaření, daň musela být vyměřena, protože ve fázi výpočtu daní se musely vyčlenit rezervy daňově neúčinné. Díky této skutečnosti vznikl velký objem připočitatelných položek k základu daně, které zapříčinily nutnost odvodu daně.

V letech 2007 až 2008 nebyla již nutnost odepisování nedobytných pohledávek a nutnost tvorby rezerv k těmto pohledávkám. Tyto roky se vyznačují efektem plynoucím z transformace a z hlediska daňové povinnosti pozvolným nárůstem, který by měl dle vývojových trendů v příštích letech dále gradovat.

Stav období let 2007 – 2008 zobrazuje výsledek hospodaření společnosti, bez nutnosti tvorby rezerv na úhradu nedobytných a odepisování nedobytných pohledávek.

Tabulka č. 4.5: Přehled odvodů na daň z příjmů PO v analyzovaných letech

	2005	2006	2007	2008
Daň z příjmů za běžnou činnost - splatná	0	1 553 000	3 335 000	6 198 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů firmy.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit finanční situaci společnosti Ligna a.s. a pomocí finančních výkazů zhodnotit množství daňové povinnosti jako zdroje financí pro státní rozpočet, případně rozpočty krajů, obcí a zdravotních pojišťoven v jednotlivých letech. Dále bylo cílem vyhodnotit vliv v té době probíhající transformace (restrukturalizace) společnosti.

Z výsledků analýzy a komparace lze tvrdit, že společnost Ligna a.s., dle analyzovaných ukazatelů dosahuje velmi dobrých výsledků. Je nutné zmínit i skutečnost, že odklon od klasické obchodní činnosti byl načasován a proveden ve správnou dobu, a navzdory velkým finančním problémům, které se samozřejmě neobešly bez prohlubování finanční ztráty, zejména způsobené velkými výkyvy kurzových rozdílů v období velmi silného růstu české koruny v kombinaci s nutností vytvářet rezervy k nedobytným pohledávkám, se stala společnost opět velmi ziskovou, což je velmi pozitivní ve vztahu k daňovým povinnostem vznikajícím při běžné činnosti podniku.

Významnost společnosti Ligna a.s. z pohledu daňového je velmi vysoká, protože částky odváděné z jednotlivých daní do veřejných rozpočtů jsou nemalé a tudíž velmi významné.

Transformační proces byl charakterizován zejména postupnou redukcí počtu zaměstnanců dané společnosti v průběhu celého hodnoceného období. Tato skutečnost měla přímý vliv na mírný pokles daňových odvodů, majících přímou vazbu na zaměstnance tzn. sociální pojištění, resp. sociální zabezpečení. Do jisté míry byl zaznamenán i pokles odvodů na zdravotní pojištění, který byl zapříčiněn opět snížením počtu zaměstnanců a v té době nemožností výplat tantiémů.

Z hlediska příjmů PO došlo k velmi velkému gradientu daňových odvodů hlavně z důvodu téměř nulového výskytu nedobytných pohledávek, ke kterým nebyla nutnost tvorby rezerv k nedobytným pohledávkám.

Zejména v druhé polovině analyzovaného období došlo z hlediska celkového hodnocení společnosti k nárůstu finančních prostředků úzce souvisejících s daňovou povinností. Tzn. transformační proces velmi významně přispěl jak ke zlepšení ekonomické situace hodnocené společnosti Ligna a.s., tak k navýšení příjmů do státního rozpočtu, rozpočtu města Prahy a zdravotním pojišťovnám vyjmenovaným v tabulce č. 4.3.

V neposlední řadě je nutné si uvědomit důležitost podpory malého a středního podnikání, protože ačkoliv finanční prostředky plynoucí z malých a středních podniků na výkon veřejné správy nejsou v porovnání s velkými subjekty nijak závratné, lze jejich mocnost vyjádřit počtem subjektů, jejichž množství daňových odvodů je v součtu mnohem vyšší než odvody velkých gigantů.

Použitá literatura

KOVANICOVÁ, D. 2002. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. Praha: Polygon, 2002. 415 s. ISBN 80-7273-066-5.

MARKOVÁ, H. 2009. *Daňové zákony 2009*. 17. vydání Praha: Grada Publishing, 2009. 216 s. ISBN 978-80-247-2803-2.

MRKVIČKA, J. 1997. *Finanční analýza*. Praha: Bilance, 1997. 207 s.

SEDLÁČEK, J. 2001. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy 2. doplněné vydání*. Praha: Computer Press, 2001. 219 s. ISBN 80-7226-562-8.

SYNEK, M. a kol. 2000. *Manažerská ekonomika – druhé přepracované a rozšířené vydání*. Praha: Grada Publishing, 2000. 475 s. ISBN 80-247-9069-6.

VALACH, J. aj. 1997. *Finanční řízení podniku*. 1.vydání. Praha: Ekopress, 1997, 247 s. ISBN 80-901991-6-X

VANČUROVÁ, A. LÁCHOVÁ, L. 2010. *Daňový systém ČR 2010*. Praha: VOX, 2010. 355 s. ISBN 978-80-86324-86-9.

ŽIVĚLOVÁ, I. 1998. *Finanční řízení podniku*. Brno: Ediční středisko MZLU v Brně, 1998. 106 s. ISBN 80-7157-339-6.

Seznam zkratk

DPH	Daň z přidané hodnoty
EAT	Earnings after taxes (zisk po zdanění)
EBIT	Earnings before interest and tax (zisk před úroky a daněmi)
PO	Právnícká osoba
ROA	Return on assets (rentabilita aktiv)
ROE	Return on equity (rentabilita vlastního kapitálu)
RVK	Rentabilita vlastního kapitálu
ÚM	Úroková míra

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/200 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 – autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Šumperku dne 7.5.2010

Josef Sládek

Adresa trvalého pobytu:

Žitná 1573, 286 01 Čáslav

Přílohy

Příloha č. 1	Výkaz zisků a ztrát
Příloha č. 2	Majetková rozvaha

Příloha č. 1 Výkaz zisků a ztrát

I.1. Výkaz zisků a ztrát LIGNA a.s.			tempo				
			růstu	2005	2006	2007	2008
1	I.	Tržby za prodej zboží		534 393	236 135	208 124	112 817
2	A.	Náklady vynaložené na prodané zboží		499 542	214 759	191 142	102 252
3	+	Obchodní marže		34 851	21 376	16 982	10 565
4	II.	Výkony		61 299	59 624	65 174	71 063
5	II.1.	Tržby za prodej vlast.výrobků a služeb		61 299	59 624	65 174	71 063
5a	II.1.a.	Tržby za pro. vlast.výr. a služ. bez posk. leas		0	0	0	0
5b	II.1.b.	Tržby z poskytnutého leasingu					
6	II.2.	Změna stavu vnitropod.zásob vl. výroby		0	0	0	0
7	II.3.	Aktivace		0	0	0	0
7a	II.3.a.	- materiálu a služeb					
7b	II.3.b.	- dlouhodobého majetku		0	0	0	0
8	B.	Výkonová spotřeba		41 729	28 310	32 763	24 963
9	B.1.	Spotřeba materiálu a energie		7 498	7 746	7 973	8 367
9a	B.1.a.	- přímý materiál a energie					
9b	B.1.b.	- ostatní materiál a energie					
10	B.2.	Služby		34 231	20 564	24 790	16 596
10a	B.2.a.	- nájemné za finanční leasing					
10b	B.2.b.	- nájemné za komplexní pronájem					
10c	B.2.c.	- přímé služby					
10d	B.2.d.	- ostatní služby					
11	+	Přidaná hodnota		54 421	52 690	49 393	56 665
12	C.	Osobní náklady		31 127	28 132	24 855	28 285
13	C.1.	Mzdové náklady		20 993	18 267	15 933	18 563
13a	C.1.a.	Mzdové náklady přímé					
13b	C.1.b.	Mzdové náklady ostatní					
14	C.2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva		2 433	3 064	2 954	3 799
15	C.3.	Náklady na sociální zabezpečení		7 309	6 273	5 477	5 435
16	C.4.	Sociální náklady		392	528	491	488
17	D.	Daně a poplatky		1 199	2 116	2 685	2 235
18	E.	Odpisy dlouhodobého majetku (DM)		5 441	6 694	4 918	4 594
18a	E.a.	Odpisy DM nehmotného					
18b	E.b.	Odpisy DM hmotného - stavby		0	0	0	0
18c	E.c.	Odpisy DM hmotného - samostat. movité věci		0	0	0	0
18d	E.d.	Odpisy ostatního DM hmotného		0	0	0	0
19	III.	Tržby z prodeje dlouhod. majetku a materiálu		159	185	405	14 063
19a	III.a.	- tržby z prodeje materiálu					
19b	III.b.	- tržby z prodeje dlouhod. majetku		0	0	0	0
19c	III.c.	- tržby z prodeje uměleckých předmětů, sbírek aj.		0	0	0	0
20	F.	Zůstatková cena prod.dlouh.majetku a materiálu		239	74	289	7 581
20a	F.a.	- pořizovací cena materiálu					
20b	F.b.	- zůstatková cena dlouhod.majetku		0	0	0	0
20c	F.c.	- zůstatková cena uměleckých předmětů, sbírek		0	0	0	0
21	IV.	Zúčtování rezerv a čas.rozliš.prov.výnosů		0	0	0	0
21a	IV.a.	- zúčtování zákonných rezerv					
21b	IV.b.	- zúčtování ostatních rezerv		0	0	0	0
21c	IV.c.	- časové rozlišení provozních výnosů					
22	G.	Tvorba rezerv a čas.rozliš.prov.nákladů		3 872	29 310	7 658	6 760
22a	G.a.	- tvorba zákonných rezerv		3 367	1 067	4 988	
22b	G.b.	- tvorba a zúčtování ostatních rezerv (+ -)		505	28 243	2 670	
22c	G.c.	- časové rozlišení provozních nákladů					
23	V.	Zúčtování oprav.položek do prov.výnosů		15 697	6 955	11 352	15 186
23a	V.a.	Zúčtování OP k nab.maj. do prov.výnosů					
23b	V.b.	Zúčtování ostatních OP do prov.výnosů		0	0	0	0
24	H.	Zúčtování oprav.položek do prov.nákladů		0	0	0	0
24a	H.a.	Zúčtování OP k nab.maj. do prov.nákladů					
24b	H.b.	Zúčtování ostatních OP do prov.nákladů		0	0	0	0
25	VI.	Ostatní provozní výnosy		17 358	9 987	3 506	5 405
26	I.	Ostatní provozní náklady		30 677	19 684	5 974	14 838
26a	I.a.	- odpis pohledávek a zásob		0	0	0	0
26b	I.b.	- jiné provozní náklady					
27	VII.	Převod provozních výnosů		4 024	1 571	1 130	661
28	J.	Převod provozních nákladů		4 024	1 571	1 130	661
29	*	Provozní výsledek hospodaření		15 080	-16 193	18 277	27 026
30	VIII.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů		0	1 700	3 500	3 000
30a	VIII.a.	- tržby z prodeje dlouhod. cenných papírů		0	0	0	0
30b	VIII.b.	- tržby z prodeje krátkodob. cenných papírů		0	0	0	0
31	K.	Prodané cenné papíry a podíly		0	385	660	876

I.1. Výkaz zisků a ztrát LIGNA a.s.			tempo růstu			
			2005	2006	2007	2008
31a	K.a.	- prodané dlouhodobé cenné papíry	0	0	0	0
31b	K.b.	- prodané krátkodobé cenné papíry	0	0	0	0
32	IX.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0	515	1 804
33	IX.1.	Výnosy z cen.papírů a podílů v podn. ve skupině	0	0	0	239
34	IX.2.	Výnosy z ostatních dlouhod.cen.papírů a podílů	0	0	0	1 569
35	IX.3.	Výnosy z ostatního dlouhod. finančního majetku				
36	X.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0	0	0	0
37	L.	Náklady z finančního majetku R.2002				2
38	XI.	Výnosy z přecenění majetkových CP R.2002				
39	M.	Náklady z přecenění majetkových CP R.2002				
40	XII.	Zúčtování rezerv do finančních výnosů	0	0	0	0
40a	XII.a.	- zúčtování rezerv na kurzové ztráty	0	0	0	0
40b	XII.b.	- zúčtování ostatních rezerv	0	0	0	0
41	N.	Tvorba a zúčtování rezerv na finanční náklady	133	-222	-42	-11 816
41a	N.a.	- tvorba a zúčtování rezerv na kurzové ztráty (+ -)				
41b	N.b.	- tvorba a zúčtování ostatních rezerv (+ -)				
42	XIII.	Zúčtování oprav.položek do finančních výnosů	0	0	0	0
43	O.	Zúčtování oprav.položek do finančních nákladů	0	0	0	0
44	XIV.	Výnosové úroky	304	398	721	1 123
44a	XIV.a.	- úroky z běžných účtů				
44b	XIV.b.	- úroky z půjček podnikům ve skupině a jiným podn.	0	0	0	0
44c	XIV.c.	- ostatní výnosové úroky				
45	P.	Nákladové úroky	2 938	809	0	0
46	XV.	Ostatní finanční výnosy	6 281	2 180	2 056	2 246
47	Q.	Ostatní finanční náklady	9 062	3 873	7 778	19 046
48	XVI.	Převod finančních výnosů		799		
49	R.	Převod finančních nákladů		799		
50	*	Finanční výsledek hospodaření	-5 548	-567	-1 604	65
51	S.	Daň z příjmů za běžnou činnost	-119	1 286	3 586	6 263
52	S.1.	Daň z příjmů za běžnou činnost - splatná	0	1 553	3 335	6 198
53	S.2.	Daň z příjmů za běžnou činnost - odložená	-119	-267	-251	65
54	**	Výsledek hospodářský za běžnou činnost	9 651	-18 046	13 087	20 828
55	XVII.	Mimořádné výnosy				
56	T.	Mimořádné náklady				
57	U.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	0	0
58	U.1.	- splatná	0	0	0	0
59	U.2.	- odložená	0	0	0	0
60	*	Mimořádný výsledek hospodaření	0	0	0	0
61	V.	Převod podílu na výsl.hosp. společníkům				
62	***	Výsledek hospodaření za účetní období	9 651	-18 046	13 087	20 828
63		Výsledek hospodaření před zdaněním	9 532	-16 760	16 673	27 091

Příloha č. 2 Majetková rozvaha

I.8. Majetková rozvaha LIGNA a.s.		tempo růstu	2005	2006	2007	2008
1	AKTIVA CELKEM		368 420	255 456	263 539	280 806
2	A. Pohledávky za upsaný vlastní kapitál					
3	B. Stálá aktiva		151 814	149 917	149 446	203 036
4	B.I. Dlouhodobý nehmotný majetek		291	165	39	521
5	B.I.1. Zřizovací výdaje		0	0	0	0
6	B.I.2. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje		0	0	0	0
7	B.I.3. Software		291	165	39	521
8	B.I.4. Ocenitelná práva		0	0	0	0
9	B.I.5. Jiný dlouhodobý nehmotný majetek		0	0	0	0
10	B.I.6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek		0	0	0	0
11	B.I.7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek		0	0	0	0
12	B.II. Dlouhodobý hmotný majetek		147 077	145 892	146 338	140 328
13	B.II.1. Pozemky		13 474	13 474	13 474	13 427
14	B.II.2. Stavby		126 429	125 065	127 278	120 709
15	B.II.3. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí		6 802	7 276	5 514	6 103
16	B.II.4. Pěstební činnosti a trvalé porosty		0	0	0	0
17	B.II.5. Základní stádo a tažná zvířata		0	0	0	0
18	B.II.6. Jiný dlouhodobý hmotný majetek		72	72	72	72
18a	B.II.6.a - ostatní dlouhodobý hmotný majetek		0	0	0	0
18b	B.II.6.b - umělecká díla, sbírky, drahé kovy a pozemky		0	0	0	0
19	B.II.7. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek		0	5	0	15
20	B.II.8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek		300	0	0	0
21	B.II.9. Opravná položka k nabytému majetku		0	0	0	0
22	B.III. Dlouhodobý finanční majetek		4 246	3 860	3 069	62 189
23	B.III.1. Podílové CP a podíly v podnicích s rozhod. vlivem		42	41	36	28
24	B.III.2. Podílové CP a podíly v podnicích s podstatným vlivem		48	46	0	0
25	B.III.3. Ostatní dlouhodobé CP a podíly		4 158	3 773	3 033	62 161
25a	B.III.3.a - realizovatelné CP a podíly (bez dluhopisů)		0	0	0	0
25b	B.III.3.b - dlužné cenné papíry držené do splatnosti		0	0	0	0
25c	B.III.3.c - dlužné cenné papíry diskontované		0	0	0	0
26	B.III.4. Půjčky podnikům ve skupině		0	0	0	0
27	B.III.5. Jiný finanční majetek		0	0	0	0
28	B.III.6. Nedokončený dlouhodobý finanční majetek	R.2002	0	0	0	0
29	B.III.7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	R.2002	0	0	0	0
30	C. Oběžná aktiva		209 849	98 191	105 204	70 050
31	C.I. Zásoby		23 485	8 931	5 651	977
32	C.I.1. Materiál		312	270	266	977
33	C.I.2. Nedokončená výroba a polotovary					0
34	C.I.3. Výrobky					
35	C.I.4. Zvířata					
36	C.I.5. Zboží		23 085	8 661	5 383	
37	C.I.6. Poskytnuté zálohy na zásoby		88			
38	C.II. Dlouhodobé pohledávky		13 143	7 365	65	65
39	C.II.1. Pohledávky z obchodního styku		500	312	65	65
40	C.II.2. Pohledávky ke společníkům a sdružení					
41	C.II.3. Pohledávky v podn. s rozhod. vlivem					
42	C.II.4. Pohledávky v podn. s podstat. vlivem					
43	C.II.5. Jiné pohledávky		12 643	7 053	0	0
43a	C.II.5.a - jiné pohledávky					
43b	C.II.5.b - jiné pohledávky z komplexního pronájmu					
44	C.III. Krátkodobé pohledávky		141 026	53 063	40 650	14 873
45	C.III.1. Pohledávky z obchodního styku		119 499	48 791	37 775	14 188
45a	C.III.1.a - z poskytnutého leasingu					
45b	C.III.1.b - z obchodního styku mimo posk. leas.					
46	C.III.2. Pohledávky ke společníkům a sdružení					6
47	C.III.3. Sociální zabezpečení					
48	C.III.4. Stát - daňové pohledávky a dotace		6 877	3 600	571	
48a	C.III.4.a - pohledávka daně z příjmů			0		
48b	C.III.4.b - pohledávka daně z přidané hodnoty					
48c	C.III.4.c - ostatní daňové pohledávky					
49	C.III.5. Stát - odložená daňová pohledávka	R.2001	0	0	0	0
50	C.III.6. Pohledávky v podn. s rozhod. vlivem		13 875	345		
51	C.III.7. Jiné pohledávky		775	327	2 304	679
52	C.IV. Finanční majetek		32 195	28 832	58 838	54 135
53	C.IV.1. Peníze		293	301	295	351
54	C.IV.2. Účty v bankách		31 902	28 531	58 543	53 784
55	C.IV.3. Krátkodobý finanční majetek		0	0	0	0
56	C.IV.4. Nedokončený krátkodobý finanční majetek	R.2002				
57	D. Ostatní aktiva - přechod. účty aktiv		6 957	7 348	8 889	7 520
58	D.I. Časové rozlišení		275	162	855	1 882
59	D.I.1. Náklady příštích období		108	144	855	261
59a	D.I.1.a - finanční leasing					
59b	D.I.1.b - ostatní					
60	D.I.2. Příjmy příštích období		167	18		1 021
61	D.I.3. Kursové rozdíly aktivní	R.2001				
61	D.II. Dohadné účty aktivní		6 682	7 186	8 034	5 638
62	PASIVA CELKEM		368 420	255 456	263 539	280 806
63	A. Vlastní kapitál		222 953	200 922	213 634	233 374
64	A.I. Základní kapitál		60 000	60 000	60 000	60 000
65	A.I.1. Základní kapitál		60 000	60 000	60 000	60 000
66	A.I.2. Vlastní akcie a vlastní obchodní podíl					
67	A.I.3. Změny základního kapitálu	R.2002				
68	A.II. Kapitálové fondy		-337	-561	-734	-665
69	A.II.1. Emisní ažo		0	0	0	0
70	A.II.2. Ostatní kapitálové fondy					
71	A.II.3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků		-337	-561	-734	-665

I.B. Majetková rozvaha LIGNA a.s.			tempo růstu	2005	2006	2007	2008
73	A.III.	Fondy ze zisku		65 023	64 827	64 624	64 408
74	A.III.1.	Zákonný rezervní fond		41 070	41 070	41 070	41 070
75	A.III.2.	Neodělitelný fond					
76	A.III.3.	Statutární a ostatní fondy		23 953	23 757	23 554	23 338
77	A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let		88 616	94 702	76 657	88 803
78	A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let		88 616	94 702	76 657	88 803
79	A.IV.2.	Neuhrazená ztráta minulých let					
80	A.V.	Výsledek hospodaření běžného obd. (+/-)		9 651	-18 046	13 087	20 828
81	B.	Cizí zdroje		130 614	49 841	45 266	42 957
82	B.I.	Rezervy		6 733	16 106	14 838	9 976
83	B.I.1.	Rezervy zákonné		6 733	7 200	7 126	9 976
84	B.I.2.	Rezerva na kurzové ztráty	R.2001				
85	B.I.2.	Rezerva na daň z příjmu	R.2002	0	0	0	0
86	B.I.3.	Ostatní rezervy		0	1 550	104	0
87	B.I.4.	Odložený daňový závazek (pohledávka -)	R.2002	0	7 356	7 608	0
88	B.II.	Dlouhodobé závazky		9 271	2 170	2 642	10 352
88a	B.II.1.	Závazky k podnikům s rozhod. vlivem		0	0	0	0
88b	B.II.1.a	- závazky k podnikům s rozhod. vlivem úročené					0
88b	B.II.1.b	- závazky k podnikům s rozhod. vlivem ostatní					
89	B.II.2.	Závazky k podnikům s podstat. vlivem		0	0	0	0
89a	B.II.2.a	- závazky k podnikům s podstat. vlivem úročené					0
89b	B.II.2.b	- závazky k podnikům s podstat. vlivem ostatní					
90	B.II.3.	Dlouhodobé přijaté zálohy		1 647	2 170	2 642	2 860
90a	B.II.3a	- z poskytnutého leasingu					
90b	B.II.3b	- z ostatních činností					
91	B.II.4.	Emitované dluhopisy					0
92	B.II.5.	Dlouhodobé směnky k úhradě					
93	B.II.6.	Jiné dlouhodobé závazky		7 624	0	0	7 672
93a	B.II.6.a	- jiné dlouhodobé závazky úročené					0
93b	B.II.6.b	- jiné dlouhodobé závazky z komplexního pronájmu					
93c	B.II.6.c	- jiné dlouhodobé závazky ostatní					
94	B.III.	Krátkodobé závazky		74 610	31 565	27 786	22 629
95	B.III.1.	Závazky z obchodního styku		58 567	19 839	15 202	8 365
96	B.III.2.	Závazky ke společníkům a sdružení					
97	B.III.3.	Závazky k zaměstnancům		1 314	1 073	1 024	1 367
98	B.III.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení		633	648	647	570
99	B.III.5.	Stát - daňové závazky a dotace		2 736	1 137	1 580	5 504
99a	B.III.5.a	- závazek daně z příjmů			0		0
99b	B.III.5.b	- závazek daně z přidané hodnoty					
99c	B.III.5.c	- ostatní daňové závazky					
100	B.III.6.	Stát - odložený daňový závazek	R.2001	0	0	0	0
101	B.III.7.	Závazky k podnikům s rozhod. vlivem		10 056	7 768		
102	B.III.8.	Jiné závazky		1 104	1 100	9 333	6 803
103	B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci		40 000	0	0	0
104	B.IV.1.	Bankovní úvěry dlouhodobé					0
105	B.IV.2.	Běžné bankovní úvěry		40 000			
106	B.IV.3.	Krátkodobé finanční výpomoci					
107	C.	Ostatní pasiva - přechodné účty pasiv		14 853	4 693	4 639	4 275
108	C.I.	Časové rozlišení		13 196	2 926	3 044	3 699
109	C.I.1.	Výdaje příštích období		68	104	149	161
110	C.I.2.	Výnosy příštích období		13 130	2 824	2 895	3 538
	C.I.3.	Kurzové rozdíly pasivní	R.2001	0	0	0	0
111	C.II.	Dohadné účty pasivní		1 655	1 765	1 595	576
Aktiva - pasiva				0	0	0	0